

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Winther
slægten
Dansk Uradel

Winther-slægten. Dansk Uradel.

af Aase Winther.

Udg. 2015 af Forlaget Uhrskov.

1.Udg., 1.oplag.

Omslag v/ Forlaget Uhrskov.

**Forsidebilledet: Foto af gravstedet over Peter Winther og Stine Buus,
Farstrup kirkegård, Slet hrd. v/ Poul Jørgen Winther.**

**Bagsidebilledet: Kopi af våbenmærket for Winther-slægten:
blasoneret af arkivar Nils G. Bartholdy,
og malet af kgl. våbenmaler Ronny Andersen.**

Trykt hos: Forlaget Uhrskov, Gimlevej 28, 8660 Skanderborg.

Aase Winther

Winther-slægten

Dansk Uradel

Indholdsfortegnelse.

Forord. 7-8

Vinter-slægten i Tødsø og på Nandrup. 9-21

Familien på Syd Lolland: (Pors af Vrandrup) og (Grubbe af Tersløse). 22

Inger Hermansdatter (Pennow) og (Jul af Sdr. Jyll.)-slægten. 22-25 & 39_{f.n.} & 40^{fo}

Øllingsøgård, Lolland. Hr Otte Jensen (Markmand F.) g.m. Margrethe Ovesdatter (Steeg). 26

Hr Ove Ovesen (Steeg) g.m. ^{1.)} Inger Pedersdat. (Basse af Tjele) ^{2.)} Inger Stigsdat. (Hak). 27^{fo}

Johannes Mogensen (Grubbe) til Gunderslevholm. 27

Margrethe Ovesdatter (Steeg) g.m. Holger Gregersen (Krogno). 28-29

Hr Anders Offesen (Hvide)'s adelsbrev til Svenning og Mikkil Andersen (Vinter). 29 & 31

Hvem var Svenning Andersen's forældre?. 30 & 32^{fo}

(Winther)-slægten fra Næsborg. 32_{f.n.} og 33-34

(Lunge)-slægten til Højstrup, Rygård og Stadager. 35-37

Margrethe Tygesdatter (Galen) g.m. Henrik Albertsen (Eberstein). 38

Fru Cecilie Galen (Jon Litles datter)'s testamente. 39

Ove Ovesen (Steeg) af Bøgede. 40-41 & 44

"Det store Oversigtsskema". 42-43

Gren af (Banner)-slægten. 46

Bilag til "Det store Oversigtsskema" & (Winter)-slægten i Skåne. 47-48

Gården i Vork, Jerlev hrd., og Johan (Pors af Vrandrup). 49_{f.n.} & 50^{fo}

Slægtssammenhænge ud fra Falster-slægten. 51

Niels Ebbesen (Bild)'s slægt fra Frøslevgård. 51-52

Biskop Eskild's testamente og Fru Mette Segebodsdatter (Krummedige). 54

4 biskopper og 2 gange Eskild (Basse af/til Tjele). 55-60^{fo}

Slægtssammenhænge ud fra (Bryske)-slægten. 60-64^{fo}

Rigsadmiral Hr Peder (Skram)'s og Anders (Winter)'s møde på Østbirk kirkegård, 1531. 63

Slægtssammenhænge ud fra (Skram)-slægten. 64-66

Slægtssammenhænge ud fra (Juel m/stjerne)-slægten. 65_{f.n.} -67

(Rekhals)-slægten på Mors. 68-69

Indholdsfortegnelse.

(Lange Munk)-slægten.	70
(Pig)-slægten. Mads Nielsen (Basse af Vendsyssel).	71 _m & 74-75
Slægtssammenhænge ud fra Thott-slægten.	76 _m - 78
Slægtsliste: Winther-slægten fra Nandrup. Med forklaring.	80 & 82-85
Slægtsliste: Winther-slægten fra Næsborg. Med forklaring.	81 & 88
Slægten (Pig) på Nørbeg. Jf. side 71.	89 & 90 ^{fo}
Prior (Brun) på Dueholm og Peder (Winter) til Nandrup. Forlig. Jf. s.11. Håndskrift.	90-91
Slægtssammenhænge ud fra (Rani)-slægten.	92-94
Ove Ovesen (Steeq) af Bøgede/Øsemagle og hans halv søskende.	95
Hvor var Vinter Assersen (Grubbe)?	96-97
Et par bemærkninger til håndskriftet om (Ferke)-slægten. Jf. s. 34.	98
Fru Inge EsGEDatter Frost (Lange Munk) og hendes familie.	99
(Krag af Jylland)-slægten og de 5 Rettertingsdomme på Lundenæs slot ved Skjern.	99-100
Hr Christiern (Skram) til Matstrup g.m. Kirsten Jespersdatter (Raasted) og deres børn.	100
Hr Erik Jensen (Munk), stamfader til (Lykke Munk)-slægten.	101
Johanne Nielsdatter (Bild) til Skovsbo, Rynkeby sg., Bjerger hrd.	102
Hr Niels Tuesen (Bild) (1355, 1377) med Gunderup sg., i pant af kong Valdemar Atterdag.	102
Ringene er hermed sluttet.	102
1. Våbenmærker ifølge Herman Storck.	103
2. Våbenmærker ifølge Herman Storck.	104
3. Våbenmærker ifølge Herman Storck.	105
Landkort over Thy, Mors og Salling.	106
Landkort over Lolland.	107
Landkort over Vestsjælland.	108
Billedliste.	109
Noter og henvisninger.	110-126
Anvendte forkortelser.	126

Forord.

Winther-slægten er efterkommere af en **uradelsslægt**, der har været kendt siden middelalderen. (Slutningen af 1300-tallet). Den er en af de gamle adelsslægter, der har **flest nulevende efterkommere**. Stavemåden for navnet har ændret sig med tid og sted. Det har været skrevet: Vinter/Winter og Vinther/Winther. Men alle, der med rette har fået et af disse slægtsnavne, er **efterkommere af den samme adelsmand**, der hed **Vinter til fornavn**. Selve betydningen af navnet Vinter har sikkert ganske enkelt været: årstiden vinter. Vor stamfader var måske født ved vintertids begyndelse?

Nogle af de først kendte af slægten var **Vinter-slægten på øen Mors** i Limfjorden, i 1400 – 1500-tallet. **Deres stamfader var Asser Vintersøn**, (kendt fra år 1407, 1418). Som navnet antyder, var Asser søn af en mand, der hed Vinter til fornavn. (Vintersøn er Patronymikon). Asser (* o. 1345-1350, + efter 1420).

Fra Mors har slægten efterhånden udbredt sig til det øvrige Danmark. Først (o.1415) til **Næsborg, Slet hrd.**, Vest Himmerland, med Anders Plogman (Vinter) af Nandrup g.m. NN Jensdatter (Munk) til Næsborg. Deres efterkommere tog slægtsnavnet, Winther. Dernæst (o. år 1430) til **Astrupgård, Hvidding hrd.** Sdr. Jylland, med Svend Winter fra Vendsyssel.

Asser Vintersen havde **familie i Malmø og Lund i Skåne**, som jo dengang var en del af det danske rige. Ud fra deres navne og den tid de levede på, må **de antages at være Asser's brødre**. Vi skal senere vende tilbage til disse brødre blot nævne, at deres navne var Niels, Peder, Jens og Johannes, som sammen med Asser (Anders), er de samme fornavn, der går igen i slægten lige op til vore dage.^{1 og 2}

Mit kendskab til slægten har jeg dels fra egne studier og dels fra lokalhistorikeren, Charles Chr. **Mansa til "Sø", Sejerslev, Mors**, som i tiden 1881-1911 skrev om de gamle adelsslægter på Mors. Heriblandt også om "Vinter-slægten på Nandrup". Det håndskrevne materiale findes nu på Lokalhistorisk Arkiv, Nykøbing Mors. **Mansa skrev** om Vinter-slægten, at **det var en anset slægt**, og han var ikke i tvivl om, at Asser Vintersen havde adelige aner, altså at **det var en uradelsslægt**.

De ældste adelsslægter's historie er skrevet af personalhistorikeren og arkivar ved Rigsarkivet, **Anders Thiset** (* 1850, + 1917). Fra år 1884 og til sin død udgav han hvert år i "Danmarks Adels Aarvog" en fuldstændig genealogi over flere adelsslægter. Han begyndte forfra i alfabetet med Abildgaard-slægten, men nåede desværre ikke at skrive om Vinter-slægten. Dog findes der i "**Håndskrifts-samlingen**" på Rigsarkivet, København et originalt dokument med Anders Thiset's **notater om Vinter-slægten**.

Forord.

Dokumentet indeholder oplysninger om de først kendte medlemmer af Winter-slægten fra Nandrup og Astrupgård. Fra Astrupgård er medtaget mange familiemedlemmer fra de første 7 slægtsled. Niels Nielsen Winter, præst i Roager, er af 6. slægtsled. Hans søn, Niels (Nicolai) Winter (* 1681, +1743) antog slægtsnavnet Astrup, rejste til Norge, hvor han blev foged i Søndmør, blev gift og fik en stor efterslægt (7. til 13. slægtsled). Alle 13 slægtsled er beskrevet i bogen: ”Slægten Astrup fra Astrupgaard i Nordslesvig gennem fem Hundrede Aar” af F. C. Sommer. Udg. år 1905.

En vigtig kilde til oplysninger om de ældste af slægten på Mors har man i ”Dueholms Diplomatarium”, som er en samling af breve med retsgyldige aftaler fra tiden 1371-1539, som hovedsagelig er afskrifter fra gamle tingbøger. Disse diplomer, der oprindeligt var opbevarede i Sct. Johannesklostret, Dueholm, Nykøbing Mors, blev år 1872 udgivet på tryk i bogform. v/ O. Nielsen, Arkivar. Af de 197 breve, som samlingen omfatter, vedrører de ca. 45 breve Vinter-slægten på Mors.

Ud over disse ældste efterretninger om Vinter-slægten har der ikke senere været skrevet meget om dem. Men omkring år 1984 begyndte en af mine slægtninge, rektor Poul Verner Christiansen, at skrive slægtshistorie. Den første artikel var: ”Slægten i Flamsted, 1629-1912”, som foreløbig kun er udkommet i privat skrift. Derefter har han skrevet artikler til ”Personalhistorisk Tidsskrift” i flere årgange, samt en artikel i årsskriftet: ”Fra Himmerland og Kjær Herred”, årg. 1996.³ Disse artikler vedrører hovedsageligt Winther-slægter i Himmerland.

Endvidere er der år 1996 udkommet bøger med slægtslister over efterkommere af Svend Winter, Astrupgård, Brøns sg., Hviding hrd.: ”10 generationer med rod i marsken” bd. I-III af Svend Jacobsen og Hans-Ole Mørk.

Fra tiden før år 1400 er der kun yderst få oplysninger om Vinter-slægten. Min intention med denne bog har derfor været at kaste lys over vor slægtshistorie i den sene middelalder og om muligt at finde Vinter's forældre. Det mest nærliggende vil vel nok være at prøve at finde Vinter's spor i hans efterkommere på Nandrup og på Astrupgård. Side 9-21 inklusive indeholder i alt væsentligt, hvad jeg tidligere har fundet om Vinter-slægten i Tødsø og på Nandrup. Det skal nu danne grundlag for min videre efterforskning af slægten.

Nandrup.

Nandrup er en gammel sædegård, beliggende i Flade sogn, Nørre herred, Mors.⁴ Oprindeligt var Nandrup en lille landsby. Ved køb og magelæg blev efterhånden alle gårdene underlagt hovedgården. Først i slutningen af 1700-tallet blev den såkaldte "LilleNandrup" nedlagt som bondegård og inddraget under herregårdstaksten. Til gården har tidligere hørt et betydeligt fæstegods, men dette er for længst bortsolgt.

Sædegård kaldes en større avlsgård eller hovedgård, som før 1660 har været i en adelig families besiddelse. Den kaldtes sædegård, fordi nogle adelige "havde taget sæde på gården". Dvs. de boede på gården. Et vidnesbyrd om, at det var en sædegård, Vinter-slægten ejede i Nandrup, har man i Peder Nielsen Vinter's **signet-afbildning** fra 1580, der viser en siddende bjørn. Jf. Danske Adelige Sigiller: C II 1 og billedet på side 21 med Asser's 4 sønner og våbenmærker.

Asser Vintersen.

Asser Vintersen, hvis navn findes skrevet på 2 forskellige måder, er **kendt fra 2 tingsvidner på Nr. herredsting, Mors. Det første, fra 1407**, den 18. jan., findes i:⁵ Som tingholder kan nævnes: Hr Tage Nielsen (Bild) (Niels Ebbesens søn), Bo Thorkildsen (Due Glob) og Peder (Kid). Atzeri Vinterssen medvirkede da i et 8-mands vidne om, at **Fru Elene, Ridder Ebbe Strange-sens enke**, for sin ægtefælle, sin og sine børn som sjælegave gav til Dueholm Kloster sin gård Rolstrup, Nykøbing Mors.⁵ Som vidner kan nævnes: **AtzeriVinterssen, Peder Vilgribsen, Palle Rink og Jens Drukken (Basse af Vendsyssel).**⁶

Det andet tingsvidne, fra 1418, den 15. marts, findes i:⁷ Der var Atzer Wynter til stede s.m. blandt andre Palle Rink, Peder Wilgribsen og Peder Kid, da Bo Thorkildsen (Due Glob) fik et 8-mands tingsvidne af Peder Kid og Palle Rink med flere på, at Jens Ovesen i Frøsløv, i første halvdel af 1300-tallet, **solgte sin sædegård i Tødsø til Thorkild Mogensen (Due Glob)**, som denne gav **Mikkel Pedersen (Spend)** med sin datter Inge. Dvs. Mikkel Pedersen (Spend) blev **gift med Inge Thorkildsdatter (Due Glob)** og fik en gård i Tødsø som medgift.

Det, at Asser Winter medvirkede ved ovennævnte tingsvidne, må betyde, at han har haft kendskab til familien og gården.⁸ Senere i tiden (1420 – 1454) **ejede efterkommere af Asser Winter gårde i Tødsø og Vodstrup**. Fx gården Datterbarnhave i Tødsø og Krogsgård, Vestergård og Højgård i Vodstrup i samme sogn. Deraf kan man slutte, at Asser Vintersen Winter har været g.m. en datter af Inge Thorkildsdatter (Due Glob) og Mikkel Pedersen (Spend). Af de 2 tingsvidner ses, at Asser Vinterssens efterkommere er begyndt at bruge Vinter/Winter som tilnavn.

Peder Assersen (Vinter).

Peder Assersen (Vinter) var den først kendte **ejer af Nandrup**, som han skrev sig til i tiden (1439-1460). Han var **gift med en datter af den Ysaac Plogman**, der sammen med Svenning Andersen (Vinter), aff waben, var omtalt i.⁹ Det var vedrørende forlig mellem prioren i Dueholm Kloster og Svenning Andersen (Vinter) samt angående Svenning's søn, som skulle bo i det hus, som Ysaac Plogman boede i.

1439, den 23. feb., pantsætter væbner **Peder Assersen (Vinter)** til sin broder, **Harald Assersen**, **en gård i Vodstrup** og al den rettighed, han havde på Vodstrup mark, for 100 Mark, således at pantet ikke måtte indløses før efter dennes død. Som vidne medvirkede bl. andre **Lage Christiensen Rød (Høg)**.¹⁰

1447, den 11. maj, var **Peder Assersen (Vinter)** til Nandrup med til at forsegle **et tingsvidne af Sdr. herredsting på Lolland** i en strid mellem **Erik Stigsen (Pors)** til Øllingsøgård, Græshave sg. og **Lars Herlufsen** om nogle **jordarealer**, ”Streng og Heleng” i **Gloslunde sg.**, som var kommet til at **høre til Øllingsøgård**, da Lars Herlufsen ikke ”lovlig havde forfulgt dem” i Erik Stigsen's forældres tid. Sagen endte med at de 2 jordstykker blev tildømt Erik Stigsen (Pors), Øllingsøgård.¹¹

Streng (en ager af en vis størrelse) og Heleng (en eng af en vis størrelse) havde oprindeligt **tilhørt Jakob Herlufsen (Grubbe af Særslev)**.¹² Han solgte, den (10. 7. 1357), alt sit gods i Gloslunde **til Jens (Grubbe af Tersløse)**¹³ for 12 Mark rent sølv, **undtagen ”Streng og Heleng”**.¹⁴ Ovennævnte Lars Herlufsen, kendt fra år 1447, var sikkert en slægtning til Jakob Herlufsen (Grubbe af Særslev) og kunne derfor være arving til ”Streng og Heleng”. Græshave og Gloslunde er nabobyer. Afstanden mellem dem er kun ca. 4 km. Det kan måske forklare, hvordan jordstykker i Gloslunde kan komme til at høre til en gård i Græshave?¹⁵

Hvordan gik det så senere med ”**stridens æble**”, **de 2 jordstykker**? Jo, år 1448, uden dato, kan man i:¹⁶ læse følgende: ”Hr Erik Pors's (af Øllingsøgård) Brev, at han med fri Vilje og Hustru's Samtykke **giver til Gloslunde Præstebord** en øde Fæste kaldet Streng og Heleng med al sin Tilliggelse.”

1449, den 26. dec., **underskriver Peder Assersen (Vinter)** til Nandrup **et gavebrev** til Dueholm Kloster **fra Isak Jonsen** i Flade, som **med sin hustru, Anna Mikkelsdatter, og sine sønner's**, Hr Jon Isaksen's og Nis Isaksen's, samtykke skøder en jord til Klostret.¹⁷

1451, den 26. juni, **underskriver Peder Assersen (Vinter)** endnu et gavebrev til Dueholm Kloster. Idet hans **broder, Harald Assersen** i Vodstrup, overlader **Klostret det pantebrev**, som han har af sin broder, Peder Assersen (Vinter), **på den gård han ibor i Vodstrup**. Endvidere giver han for sin og sin hustru og andre pårørende sjæles helsen en toft i Vodstrup, og hvis han og hans hustru, Karen Mikkelsdatter, dør barnløse, skal det have alt deres rørende gods.¹⁸

1452, den 28. sep., underskriver Peder Assersen (Vinter) til Nandrup tilligemed broderen, Harald Assersen i Vodstrup, o. fl. et skøde på **2 gårde i Vodstrup fra deres brodersøn, Svenning Andersen (Vinter)**, til Dueholm Kloster for sin og andre pårørende sjæles salighed, for kost og fordel, som han og hans dreng skal have i Klosteret i hans dage.¹⁹

1454, den 25. okt., skænker **Peder Assersen (Vinter)** til **Dueholm Kloster** for sin, sin husfrue's, børns og forældres helsen og for andre fordele, som han havde fanget af prioren og Broderskabet samme steds, **et bol liggende i Erslev** med sådan skjel, at han, hans husfrue og alle deres børn skulle have frit lejersted i Klosteret, når de vare døde.²⁰

1455, den 8. juli, er **Peder Assersen (Vinter)** med til at forsegle et tingsvidne af Nørre herredsting angående **den otting jord i Sundby, der kaldes Hase's rette jord**, at otting og gård med rette tilhørte Hase og **hans arving, Albert Skeel**, efter ham.²¹

1460, den 29. feb. Dom i sagen mellem **prioren i Dueholm Kloster og Peder Assersen (Vinter)** til Nandrup, at de breve, denne og hans broder, Harald Assersen, har udgivet, skal blive ved magt, og Klosteret beholde en gård i Vodstrup,¹⁸ til den bliver ham lovlig indløst for 100 Mark Lybsk. Når den er blevet indløst, skal loven atter afgøre trætte om en jord i Magnestoft.²² Peder Assersen (Vinter) nævnes endnu i 1470. **Jf. håndskrift side 91.**

Asser Pedersen (Vinter).

1479, den 26. okt., var Asser Pedersen (Vinter) tilstede på Morsø Nørre herredsting, **da velbyrdig mand, Godske Friis, fik et 8 mands tingsvidne**, som vidnede, at det dem vitterligt var, at velbyrdig mand Svend Andersen, Martensen, hans bud, på førnævnte ting lovbød al arv og gods i **Fårtoft og Fårtoft fang, Sundby sg., Nørre hrd. Mors.**²³

1481, den 26. juni, var Asser Pedersen (Vinter) tilstede som tingholder på Nørre herredsting Mors, da **Hr Poul Swenningsen, prior på Dueholm Kloster**, fik et fuldt tingsvidne af 8 dannemænd om et Sandemænds tog mellem Guds Hus (Dueholm Kloster) og bonden, nemlig vedrørende **Sct. Jørgen's mølle og Sct. Jørgen's jord** og en indgraven have og nogle agre ved Rolstrup og Porshave, hvilket de svor til Dueholm Kloster.²⁴

1487, den 23. april. **Niels Eskildsen Høg (Banner)** til Skarregård, Sejerslev sg., Nr. hrd. Mors **mageskifter** til Ø Kloster, Øland sg., Ø Han hrd.,²⁵ en gård i Jetsmark sg., Hvetbo hrd.,²⁶ og et bol i Mosbjerg sg., Horns hrd.,²⁷ for en gård i Hesselbjerg, Sejerslev sg. samt en gård i Flade sg., Nr. hrd. Mors. **Forseglet af: Las Johansen (Lunov)** til Søgård, Nors sogn Hillerslev hrd., **Asser Pedersen (Vinter)** til Nandrup, Flade sg., **Peder Bille af Vesløsgård**, Vesløsg., V. Han hrd., **Peder Kid** af Jørsbogård, Jørsby sg., Nr. hrd. Mors, **Jens Bonde af Torp**, Ræer sg., Hillerslev hrd. og **Palle Gris** af Slettegård, Hjortdal sg., V. Han hrd..²⁸

1488, den 9. dec., var **Asser Pedersen (Vinter)**, Væbner, m.fl. tilstede som tingholdere på Nr. herredsting, Mors, da beskeden mand, **Nis (Griis) på Hannæs**, som foged for velbyrdig mand, **Mourids Nielsen (Gyldenstjerne)** til Aagaard, fik et tingsvidne af 8 danne-mænd, som vidnede, at de 2 gange så og hørte Nis (Griis) stå på Nr. herredsting og gøre Christiern i Purup ansvarlig for Per Roes's død, og Symon Clementsen og Anders NN ligeledes for Jes Smed's død.²⁹

1500, Et Asser Pedersen (Vinter)'s pergaments skødebreve på **en gård i Bjørndrup** i Tødsø sogn, Mors Nr. hrd.³⁰

1502, den 26. juni. Væbner **Peder (Kid)** til Jørsbygård skøder til provst Henrik Olufsen en gård i Jørsby sg., Mors Nr. hrd. Medforseglet af: **Thomes Eskildsen Høg (Banner)**, **Asser Pedersen (Vinter)**, **Iver Claussen (Dyre)**, **Niels (Bagge)**, **Albret (Mus)**, **Lasse (Rekhals)**, væbnere, m.fl.³¹

1502, den 23. aug. Slutningen af et skødebreve, som **Asser Pedersen (Vinter)** forsegler sammen med **Thomes Eskildsen** i Skaregård, **Niels (Bagge)** i Hindborg og **Lasse (Rekhals)** i Roltrup, på Mors, væbnere, m.fl.³²

1507, den 13. april, afhænder **Per Christiernsen** med sin hustru's, **Anne Ylfarsdatter's**, samtykke, til **Peder Madsen, V, Overgård**, Sundby sg., Mors, al den rettighed, som var ham tilfalden med hustruen i **Klitterup og Størup, Skallebjerg sg., Vennebjerg hrd.**³³ Medforseglet af: Præsten i Solbjerg, Nr. hrd Mors, præsten i Øsløs, V. Han hrd. og **Asser Pedersen (Vinter)** til Nandrup m. fl. ³⁴ **Peder Madsen til Overgård** og Faartoft var **g.m. Anne Eriksdatter (Rekhals)**.³⁵

Niels Assersen (Vinter).

1528. Han nævnes første gang i 1528 og var en af de 86 herremænd, som kong Frederik I ville have med sig på togtet til Tyskland, idet **Frederik I og landgreven af Hessen havde indgået et forbund** om at bistå hinanden i krige. Den danske adel var imidlertid ikke forpligtet til at gøre krigstjeneste for fremmede magter, men kun til at forsvare danske lande og interesser, så de kom ikke af sted.³⁶

1532, får han tilligemed andre adelsmænd og bønder befaling til at granske noget ejendom og gods, som med urette var kommet fra ”Søgård” i Nors sogn til præstegården.³⁷ Samme år rider han på markskellet imellem Galtrup og Øster Jølby marker,³⁸ og er med til at undersøge, om Grættrup mark i Salling er lovlig rebet.³⁹ Noget senere træffer vi ham som ride-mand på skellet imellem ”Overgård” og Bjergby samt Solbjerg marker på Morsø,⁴⁰ og han er betroet flere lignende offentlige ombud.

1536, den 30. okt., deltog Niels Assersen (Vinter) i den almindelige Rigsdag i København, hvor Recessen af 1536, kong Christian III’s håndfæstning, blev vedtaget.⁴¹

1540, den 18. dec., deltager Niels Assersen (Vinter) i en ridemandssag.⁴²

1541, den 18. juni, var Niels Assersen (Vinter) til Nandrup tilstede i Viborg og afgiver der en landstingsdom, hvorved et sandemændsbrev af 1495 dømmes magtesløst at være og Vosgårde fiskegård tildømmes Kapitlet i Viborg, som var repræsenteret ved mester Anders Skovgaard, ærkedegn i Viborg.⁴³

1541, (lørdagen næst før St. Hansdag) havde velbyrdig mand, Niels Assersen (Vinter) til Nandrup sit visse bud tilstede i Nykøbing for prioren Jacob Jensen i Dueholm Kloster og flere med et pergamentsbrev, ustunget, uskrabet og uforsfalsket i alle måder, dateret 1487, med vidnesbyrd om, at biskop Niels i Børglum havde gjort sin lovhævd på Biskopgården i Øs-løs.⁴⁴

1541, den 29. juli (St. Olai dag), tilskødede Ove Lauridsen (Lunov) af Søgård, Nors sogn, Hillerslev hrd. til Niels Assersen (Vinter) til Nandrup en eng liggende norden til Nors sø i Thy, kaldet ”Davsy’s Eng”.⁴⁵ (P.S. Det må være den eng, som er omtalt i næstø-verste linie på siden).

1542, indstævnes Niels Assersen (Vinter) for Kongens Retterting af Jacob Stage på grund af en dom afsagt ved landstinget vedrørende noget gods efter Hr Anders og Kirsten.⁴⁶

1543, er Niels Assersen (Vinter) opført i ”Adelens Taxt”, hvor han er ansat 21 daler og 30 mark i skat. Det udgjorde den 20de penge af hans gods.⁴⁷

1545, er Niels Assersen (Vinter) med på en liste over adelsfolk, der har udlånt penge til kong Christian III. Beløbet var 20 mark lybsk, som skulle tilbagebetales efter nærmere regler.⁴⁸

1545, får Niels Assersen (Vinter) til Nandrup tilligemed en del andre adelsmænd befaling om at granske og forfare, hvem det stenhus i Viborg med rette tilhører, som Anders Skeel til Hegnet og medarvinger trættes med Anders Skovgaard, ærkedegn i Viborg, om.⁴⁹

1547, den 15. feb., Kongens Retterting, Kolding. **Ejler Lykke til "Nørtorp"**, Hillerslev hrd., stævner **Niels Assersen (Vinter)** til Nandrup og **Niels (Kaas)** til Jølbygård med flere adelsmænd, der havde **fungeret som ridemænd** i en **gældssag mellem Ejler (Lykke) og Stygge (Krumpen)**. Dommen lød: "Indførsel ved ridemænd i fast ejendom burde ikke være sket, da debitor (Ejler Lykke) havde tilbudt at betale med guld, penge og forskellige løsøreffekter."⁵⁰

Niels Assersen (Vinter) var gift med **Anne Jensdatter (Spend)** af Udstrup, Nr. Nissum sg., Ulfborg hrd., med hvem han havde sønnen **Peder Nielsen (Vinter)** samt 2 døtre, **Inger-** og **Gertrud Nielsdatter (Vinter)**.

Enkefru Anne Jensdatter (Spend).

1549, den 11. nov., var **Niels Assersen (Vinter)** død; thi denne dag blev **et mageskiftebrev imellem enken, fru Anne (Spend), og kongen** underskrevet. For en gård i Lødderup får fru Anne Spend en gård i Andrup, Frøslev sg., som Ebbe Buck iboede. Begge gårde lå i Sdr. hrd. Mors.⁵¹

∩ 1549, den 15. dec., i Assens. **Fru Anne (Spend) til Nandrup**, Niels Assersen (Vintre)'s enke, (**med lavværge, Jens Vinter**, hendes ældste søn) får: i Andrup 1 gård – for: på Morsø Sdr. hrd., i Lødderup, 1 gård. **Vidner: Hr Erik (Banner), marsk, Hr Otte (Krumpen) til "Højbygård" og Jørgen (Lykke) til "Overgård."**⁵²

Anne Jensdatter (Spend)'s segl, som endnu er i behold, viser det almindelige Spend-våben med sparren, hvorimod **Jens Vinter's**, som ligeledes er bevaret, **har en bjælke med en vinranke** og altså ulig broderen, **Peder Assersen (Vinter)'s**, segl. Omkring seglet står: **Jens Vinter og årstallet, 1549**. Det var altså uklart, om **Jens Vinter** var **Niels Assersen (Vinter)'s** søn eller måske en søn, **Anne (Spend)** havde fra et tidligere ægteskab.

Peder Nielsen (Vinter), der som før nævnt var søn af **Niels Assersen (Vinter)** og **Anne (Spend)**, var formodentlig **født omkring år 1535**, idet han i 1557 var værge for sin moder og altså på dette tidspunkt formentlig myndig, dvs. mindst 18 år gammel.

Peder Nielsen (Vinter) overtog Nandrup efter fru **Anne (Spend)**, som flyttede til herregården **Gerupgård** i Stagstrup sogn, Hassing hrd., **hvis ejer hun var i 1568**. Hun ejede desuden en del gods på Mors og i Thy. Blandt andet følgende: I **Stagstrup** sogn: 3 gårde, 1 bol og 1 gadehus. I **Hvidbjerg** på Mors, 1 gård og 1 gadehus. I **Ørding** sogn: 1 gård. I **Flade** sogn: 1 gård og 1 gadehus. I **Tæbring** sogn: 2 gårde og 7 gadehuse sammen med **Peder Nielsen (Vinter)**.⁵³

Peder Nielsen (Vinter).

1555-56. (Viborg Landsting, uden år og dag). **Peder Nielsen (Vinter) er meddommer i en injuriersag** mellem Niels (Harbou) til Restrup, Rinds hrd., og Peder (Jude) til Hammelsvang, Ølstrup sg., Bølling hrd. Dommen lød: ”Udsagn om en andens ære, lempe (dvs. navn og rygte) eller ejendom, hvis rigtighed bestrides, har ingen virkning, medmindre udsagnet er fremsat i beseglet brev eller på tinge, og der straks efter er taget tingsvidne derpå.”⁵⁴

1557, den 30. april, får Peder Nielsen (Vinter) **på sin moder’s, fru Anne’s, vegne stævning over Lars (Frost)**, der uden kvittans og pasbord var rømmet af fru Anne (Spend)’s tjeneste, til at møde for Kongens Retterting i København, den 7. maj næst efter.⁵⁵

1566, den 19. feb., får Peder Nielsen (Vinter) **befaling om at deltage i udskrivningen af 700 gode, væragtige karle**, som fra Jylland skulle leveres til kongens tjeneste. Sammen med Otte (Brade) og Erik (Kaas) til Aas, var det **vistnok Vendelbo stift**, som han i denne anledning skulle berejse.⁵⁵

1566, den 26. feb., får Peder Nielsen (Vinter) **ordre om at møde i København 8 dage efter påske for at tjene til skibs.**⁵⁵

1568, nævnes Peder Nielsen (Vinter) som ejer af Nandrup samt 2 gårde i Flade sogn. I Tæbring sogn, Morsø Sdr. hrd. havde han 2 gårde og 7 gadehuse sammen med Anne (Spend).⁵³

1569, den 14. sep., **belønnes han med kronens part af Tødsø og Flade sogns tiender**, uden al afgift.⁵⁵

1569, den 14. dec. **Der var opstået strid om en kirkevej**, som Poul (Vinter) og Anders Poulsen i Gerup havde **udlagt for Anne (Spend)**, idet den efter sigende skulle være udlagt over en toft **på en fæstegård tilhørende Jørgen (Høg) til Klarupgård**. Men dette blev dog afvist.⁵⁶

1573, den 12. feb. **Befaling til Erik (Podebusk)** straks at lægge de 4 gårde i Aalborg len, som Jørgen (Høg) for nogen tid siden fik i forlening, og den gård, som Jens Jude, enspænder har i forlening, ind under Aalborghus og **bortforpagte de 2 tiender, som Peder Nielsen (Vinter) og Jens Jude har i forlening**, til de højstbydende, da kongen ikke længere vil lade dem beholde disse gårde og tiender.⁵⁵

1573, den 27. maj., får Erik (Podebusk) brev om at være renteskriver Peder Hansen behjælpelig med **at få provstekornet af 2 kirker på Mors**, som Peder Nielsen (Vinter), men uden al ret, forholder ham under påskud af, at han er kirkeværge for den ene af disse kirker og har fæstet kronens part af tienden for den anden.⁵⁵

1574, den 3. dec. **Forleningsbrev for Peder Nielsen (Vinter) på Kronens part af korntienden af Tødsø og Flade sogne** i Nørre hrd., kvit og frit.⁵⁵

1580, den 13. juli, samtykker Peder Nielsen (Vinter) i prins Christian's hyldning af 24. april samme år.⁵⁷

1582, den 21. juni. Pantebrev til Ludvig (Munk), embedsmand på Ørum, på 1 gård og 1 bol i Gjerup i Thy, som han har indløst fra Peder Nielsen (Vinter) og Mogens (Spend) for 157 daler, 1 ort og 87½ lod sølv, at beholde dem i pant så længe han har Ørum len.⁵⁵

1584, den 15. juni, deltager Peder Nielsen (Vinter) i prins Christian's hyldning i Viborg.⁵⁷

1587, den 16. jan. På Snaps-tinget i Viborg afholdtes taxering til Rostjenesten. Peder Nielsen (Vinter) blev ansat til at stille 2 gerust heste. (Rostjenesten betegnede i Danmark adelens pligt til at møde til hest og fuld udrustning, når kongen og riget kaldte).⁵⁷

Det første ting, der afholdtes efter julen, kaldtes Snapstinget. Dette ting havde især betydning for adelen, idet fx alle dokumenter vedrørende jyske herregårde skulle tinglæses ved Snapstinget.

1587, den 28. feb., får Peder Nielsen (Vinter) forleningsbrev på 1 bol i Nandrup, som årligt skyldte 4 ørtug byg, og samme dag følgebrev til bonden, som han skulle holde ved lov og skjel og ret. Bolet fik han fri for al afgift og tynde (dvs. skattefrit).^{57, 58}

Peder Nielsen (Vinter) må være død omkring år 1590, da hans søster, Inger Nielsdatter (Vinter), har overtaget Nandrup maj 1592. Han blev begravet i Flade kirke og hans våben blev nedlagt i graven med ham. Han var den sidste på sværdsiden af den adelige familie (Vinter af Nandrup).^{59 og 60}

Jomfru Inger Nielsdatter (Vinter)

Efter Peder Nielsen (Vinter)'s død overtog hans 2 søstre, Inger og Gertrud, hver sin halvdel af Nandrup. Inger Nielsdatter (Vinter), som var ugift, boede på Nandrup, mens Gertrud Nielsdatter (Vinter) blev boende på "Nørgård", Grinderslev sg., Nørre herred, Salling. Det første, vi hører om Inger Nielsdatter (Vinter), er at hun er utilfreds med den væрге, hun har fået beskikket og ønsker at få en anden.

1592, den 23. maj. Missive til Erik (Lykke) til Eskjær. Jomfru Inger Nielsdatter (Vinter) har berettet, at Iver (Kaas) til Ørndrup, der er hendes rette væрге, ikke skikker sig således mod hende og hendes gods og tjenere, at han kan være hendes væрге, og har derfor anmodet kongen om at beskikke Erik (Lykke) til væрге for hende, da hun er bange for, at der i fremtiden skal tilføjes hende skade ved Iver (Kaas)'s værgemål. Kongen befaler derfor, at Erik (Lykke) overtager værgemålet for Inger Nielsdatter (Vinter).

Inger Nielsdatter (Vinter) fik så Erik (Lykke) som værge. Han havde været hofsinde i 1577 og 1579. I tiden 1585-1597 var han lensmand forskellige steder, bl. a. på Dueholm, Mors, på Visborg og på Skivehus og senest på Ørum, Hassing hrd. **Han var gift med Dorte Iversdatter (Krabbe)** til Krabbesholm. Han døde i juni 1602 og blev begravet i Grinderslev kirke, Salling.

Iver (Kaas) var søn af Magdalene (Spend) og Mogens (Kaas) til Ørndrup, Mors. Som nævnt var Iver (Kaas) Inger Nielsdatter (Vinter)'s rette bårne værge, dvs. han må have været en af Inger Nielsdatter (Vinter)'s nærmeste mandlige slægtninge. Det var på mødrende side, de var beslægtede. Magdalene (Spend) var datter af N.N. Eriksdatter Fasti (Skram) og Mogens (Spend) til Udstrup, Ulfborg hrd. **Inger Nielsdatter (Vinter)'s mor, Anna Jensdatter (Spend) var faster til ovennævnte Magdalene (Spend)**

Iver (Kaas), som var ugift, overtog Ørndrup efter faderens død sammen med sin halvbroder, Niels (Kaas). Han havde været hofjunker i 1560 og blev senere køgemester (hus-hovmester) hos Frederik II. **I 1564 deltog han i "7-årskrigen" både til skibs ombord på orlogsfartøjet "Elefanten" i Østersøen og til lands i Skåne i adelsrytteriet.**⁵⁵ Fra 1569 til 1581 havde han Skarpenberg gods, Mors, i forlening.⁶¹ Iver (Kaas) døde på Ørndrup år 1609.⁶² Han blev begravet i Karby kirke, Mors.⁶³

Inger Nielsdatter (Vinter) er antagelig død omkring år 1605. Nandrup gik vistnok år 1607 ud af familien Vinter's eje. Et. skøde fra Iver (Kaas) er dateret 21. aug. 1607.⁶⁴

Det blev Iver (Kaas)'s søster **Helvig (Kaas), der overtog Nandrup efter Inger- og Gertrud Nielsdatter (Vinter).** Hun ejede desuden "Lønsgård" i Linnerup sg., og "Klitmøller", Vester Vandet sg. i Thy, **samt Sønderris, Guldager sg., Skast hrd.** Helvig (Kaas), der var ugift, var født omkring år 1540. I 1611 og i 1625 boede hun på Nandrup, hvor hun døde år 1633. Hun blev begravet i Flade kirke.

Inger- og Gertrud Nielsdatter (Vinter).

1563, den 16. sep., Niels Assersen (Vinter) og Anne Jensdatter (Spend)'s døtre, Inger og Gertrud, senere gift med Mogens (Spend) til Nørgård, Grinderslev sg., Nørre hrd, Salling, fik for et lån på 156½ Joachimsdaler 1 oet samt 86½ lod sølv, som de havde forstrakt kongen med, en gård og et bol i Gerup, Hassing hrd., i pant. Dette pant fik lensmanden på Ørum, Ludvig Munk, den 21. juni 1582, brev om at måtte indløse fra Peder Nielsen (Vinter) og Mogens (Spend), og beholde dem i pant, indtil Ørum len blev ham afløst.^{65 og 55}

På de næste 2 sider er indsat **kopi af originalt håndskrift fra Rigsarkivet, der omhandler ovennævnte lån, som de 2 søstre havde forstrakt kong Frederik II med.** Det afsluttes med en transskription af teksten i bedste kancellistil ved Poul Verner Christiansen.

Hassing pr. vore oc kronens gaardt vdi gaffingherret vore; gaffing
 gaffing vinger iben gaffing vdi by by i pndt
 funder; my suin oc gaffing, Itz by vore vdi funder; gaffing
 Gaffing paa boer, gaffing vdi by by, oc i pndt funder vdi alle
 agens lunge oc lunge tildel; att gaffing vdi dinge
 oc siges for my suin brugelig pany tiill saa lunge vdi
 vore tilmom eller agens anffte igen afflost; att of
 vore vore kffigherherret Romminger vdi Danmark
 for for vdi vdi vdi, om lunge vdi vdi, dog saa
 vdi funder gode funder gaardt vdi agens vdi vdi
 vdi vdi vdi gaffing oc magt oc vdi vdi vdi paa vdi
 vdi vdi lunge funder oc lott; Or agens vdi vdi
 vdi vdi vdi; vdi vdi vdi vdi vdi vdi vdi
 vdi cum clausulis Consuetis & Inhibitione solita
 Hassing XVI die Septembris Anno MDLXIII

Transskription af ovennævnte håndskrift, v/ Poul Verner Christiansen.

"Jomfrue Ingierdt Nielsdatther och Jomfrue Giertrudt Nielsdatther
 Systre finge Kon: Maj: Breff paa en gaardt och 1 Boell udj Hassinge
 Herret ut sequitur.
 Vij Frederich Thenn Anden gjør alle Vittherligt och kiendes...oss aff
 rett vittherlig gieltdt skyldig att vere oss Elsk(elige) Jomfrue
 Ingierdt Nielsdt oc Giertrudt Nielsdt Søstre halffandet hundrede
 halffsiuvene gode mønthe oc uforfalskede Jochimsdaller in orth,
 fiirsindtztyffue oc halffsiuvene lott sælff, som thee oss tiill vort
 och Riigens behoff lonth oc forstreckt haffuer, for huilcke summa
 daller oc sælff vij udj foruaaringh setther forne Jomfrue Ingierdt oc
 Jomfrue Giertrudt en vore oc kronens gaardt udj Hassingherrett udj
 Gerup, Pouel Winther iboer, giffuer VIII sk byg II pundt smør, etth
 suin oc g.r.ij (gæster?); Item eth boell ther sammestedt, som Jeppe
 paaboer, giffuer IV sk byg, oc 1 pdt smør med alle deres...att haffue
 nyde bruge oc beholle for eth friith brugelig panth tiill saa lunge
 det vorder thennom eller theris arffuinger igen afflost..".
 Haffnia, XXI die Septembris Anno MDLXIII".

(Vinter): Se side 42-43. Håndskrift: Pantebogen i Danske Kancelli 1563, fol 69a og b.

Den gamle adel.

”Vinter af Nandrup” hørte til **den gamle adel, som var en krigeradel**. Om denne krigeradels oprindelse kan man i ⁶⁶ læse følgende: ”Danmark fik en krigeradel allerede i det 11. århundrede, stammende **dels fra vederlagets mænd** (dvs. kongens hirdmænd) og **dels fra storbønderne**. Den udvikledes særlig i Valdemarstiden, (1157-1241), stod i personligt tjenesteforhold til kongen og **var forpligtet til i fuld rustning at gøre krigstjeneste**. Disse adelsmænd kaldtes homines regis eller dominorum (dvs. herremænd) og var frie og frelse. De skulle vistnok være jordejere, og de havde skattefrihed (som var en del af deres løn for at gøre krigstjeneste) og sagsfaldsret (dvs. ret til at oppebære mindre bøder, som deres tjenere var blevet idømt på grund af en forseelse)”.

”I det 13. århundrede fandtes **milites (riddere) og armigeri (væbnere)**. (Det svarer i dag til at være officerer i hæren eller i søværnet). **Denne krigeradel blev efterhånden arvelig og udøvede stor myndighed** dels gennem Rigsrådet og dels gennem Håndfæstningerne, som den pålagde kongen. I 1526 måtte adelen, efter Frederik I’s befaling, antage faste slægtsnavne. Men med enevældens begyndelse i 1660 blev der sat punktum for denne gamle, danske adels myndighed. En ny hof- og lensadel oprettedes i 1671.”

↘ Jf. ovenstående: frels (flertal: frelse) var oprindelig betegnelse for enhver fri mand i modsætning til træl, men gik senere over til alene at anvendes på adelen, hvis ejendomme havde særlig fritagelse for skatter. De var skattefri for den jord, de selv dyrkede (herregårdsjorden) samt den jord, der dyrkedes som fogedgårde eller brydegårde. (En bryde er en slags gårdbestyrer).

Våbenmærker.

Vinter-slægtens våbenmærke findes i en bog med gamle adelsvåbener.⁶⁷ I et adelsleksikon⁶⁸ kan man læse, at våbenmærket var: ”I blåt en halv (somme tider en hel siddende) hvid bjørn med rødt halsbånd. På hjelmen to vesselhorn (et blåt, et hvidt?) eller en halv bjørn som i skjoldet. **Uradel, Jylland. Peder Vinter til Nandrup 1439; Peder Vinter til Nandrup 1587.** NDA side 315. På billedet side 21 ses nederst til højre kopi af originalt signet-aftryk med den siddende bjørn. Det at 2 af de kendte ejere af Nandrup hed Peder Vinter, lød meget bekendt, da min farfar på Hornsgård hed Peter Winther. Flere oplysninger kan findes i det ældste adelsleksikon fra 1787, der omfatter Danmark, Norge og Hertugdømmerne.⁶⁹

Til venstre på billedet side 21 ses et våbenmærke, som tilhører ”Vinter af Vodstrup”. Man vil umiddelbart tro, at det er en anden Vinter-slægt, da det normalt er våbenmærket, der identificerer slægten. Det viser sig imidlertid, at det er samme slægt.

Kopi af øverste del af håndskrift om
Vinter-slægten i: "Anders Thiset's Sam-
linger", 1. afd., Rigsarkivet, København.

Algers Vinter
1611.

*Anders Mygerson*⁴ *Harald Mygerson*⁵
i Nidstrup 1439, 1445
o i sin Sidskaldet

*Vinter Mygerson*⁶ *Peder Mygerson*⁷
1452 København 1439, 1460

*Svenning Andersen*⁸ *Mikkel Andersen*⁹
adl. 1418, 1439 af Nidstrup, 1440
København, 1444 adl. 1418, 1426 København

*Algers Vinter*¹⁰ *Anders Vinter*¹¹
i Nidstrup 1500, 1481 i Næsborg 1575

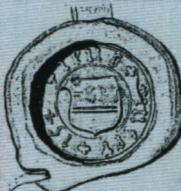
*Isak Vinter*¹² *Peder Vinter*¹³
adl. 1418, 1439 af Nidstrup, 1440
København, 1444 København 1439, 1460

Vinter af Vodstrup. I blå en hvid bjælke (i reglen?) belagt med en (grøn?) vinranke. På hjelmen to naturligt farvede nøgne arme som holder et håndspejl med gul ramme. • Adelspatent 1418 på forbøn af Hr. Anders Ovesen (Hvide) for Svenning og Mikkel Andersen, med våbenet for hans mødrene slægt, Munk (se siden overfor); adelsstadfæstelsesbrev 1454; Jens Vinter 1549, Se NDA side 315.

Vinter af Nandrup. I blå en halv (somme tider en hel, siddende) hvid bjørn med rød halvband. På hjelmen to vesselhorn (et blå, et hvidt?) eller en halv bjørn som i skjoldet. • Uradel, Jylland. Peder Vinter til Nandrup 1439; Peder Vinter til Nandrup 1587. NDA side 315.

Originalt signet-aftryk

Vinter. En sol med stæler, eller et sporshjul. Farver og eventuel hjelmfigur kendes ikke. • Ingvor Vinter, foged i Bispegården i Ribe 1442-51; afkom ukendt. NDA side 316.

Originalt signet-aftryk

Våbenmærker, ifølge:

"Dansk Vaabenbog" side 108. v/ Herman Storck. Udg. 1910.

"Danske Adelige Sigiller": Jens Vinter, 1549, L V 103, & Peder Vinter, 1587, C II 1.

Forklaringen fås, da Fru Anne (Spend) den (15. dec. 1549),⁵² som enke efter Niels Assersen (Vinter) og med sin ældste søn, Jens Vinter, som lavværge, foretog mageskifte på 2 gårde i Sdr. hrd Mors. Jens Vinter var søn af Anne (Spend)'s 1. ægteskab med Anders Jensen (Vinter), som var efterkommer af Asser Vintersen's søn, Anders Assersen (Vinter).

Se skemaet: "**Nandrup/Vodstrup Vinter-slægten**", side 72.

På billedet side 21 ses foroven en kopi af øverste del af originalt håndskrift om Vinter-slægten i "Thiset's samlinger" på Rigsarkivet, København. Det viser Atzer Wynter's 4 sønner samt nogle af 2. generations efterkommerne. Man bemærker, at Asser Vintersen også havde en søn, der hed **Vinter Assersen**.

På Syd-Lolland.

På side 10 er, den (11. maj 1447), omtalt en retssag på Sdr. Herredsting, Lolland, hvor **Peder Assersen (Vinter)** til Nandrup vidnede for **Erik Stigsen (Pors af Vrandrup)** til Øllingsøgård om **nogle jordarealer i Græshave**, der år 1357 var blevet solgt af Jakob Herlufsen (Grubbe af Særsløv) til Jens (Grubbe af Tersløse).⁷⁰

I nabobyen Gloslunde boede tidligere **Fru Gunder Ingemarsdatter (Grubbe af Tersløse)**⁷¹ enke efter **Hr Niels Mogensen (Due Glob)**⁷² og søster til ovennævnte Jens (Grubbe af Tersløse). Den (22. juni 1384) skødede hun **5 gårde i Gloslunde** samt den gård, hun selv boede på til Anders Sivendsen (Mule af Kjærstrup), som i tiden (1368-90) skrev sig til Kjærstrup, Fuglse hrd.⁷³ Fru Gunder kaldes her: "Niels Dusis effterleffuerske". Jf. samme bog side 100.

Peder Assersen (Vinter) til Nandrup havde Gunder Ingemarsdatter (Grubbe af Tersløse) som ane. Hun var hans mor's, NN Mikkelsdatter (Spend)'s, tipoldemor på (Due Glob)-siden. Jf. slægtsskema side 80. Dette vises i et følgende kapitel. Netop (Due Glob)-slægten ledte mig frem til Grubbe-slægten på Lolland.

I et Tingsvidne af (14. feb. 1426)⁷⁴ fandt jeg adelsdamen, **Inger Hermansdatter (Pennow)**. Hun havde indførsel (eksekution) i **en gård i Vester Brønderslev**. Med sig som vidner havde hun Henrik Clausen (**Smalsted**) til Villerup, Thomas Thorsen (**Vognsen af Hørbylund**) samt Christen Jensen (**Taarnskytte**) til Linderumgård g.m. Marine datter af Vogn Jepsen (**Vognsen af Stenshede**). Inger Pennow havde vundet retten til gården i en arvestrid efter afdøde **Malte Nielsen (Due Glob)** og endda fået Kong Erik 7. af Pommeren's ord derfor.⁷⁵ Disse vidner tilhørte slægter, der på forskellig vis havde noget med vor Winter-slægt at gøre.

Inger Hermansdatter (Pennow) var enke i 1426. Hun havde været gift med **Niels Vognsen (Jul af Sdr. Jyll.)**⁷⁶ og var derved i familie med Peder (Jul af Sdr. Jyll.) og hustru Mette Segebodsdatter (Krummedige) til **Løgismose**. Deres sønne datter, **Anne Troelsdatter (Jul af Sdr. Jyll.)**, Astrupgård var g.m. **Svend Winter**, en adelsmand fra Vendsyssel, som var i familie med Vinter-slægten på Nandrup. Se skema side 25.

Niels Vognsen's far, **Vogn Nielsen (Jul af Sdr. Jyll.)**,⁷⁶ var kansler hos Hertug Valdemar d. "5." af Sdr. Jyll., som var (*1315, +1364).⁷⁷ "Woghen Nicless., justitiario nostro." **Hvem var så Niels Vognsen's mor?** Ja, hun var jo Inger Hermansdatter (Pennow)'s svigermor, så lad os se lidt på Inger Pennow's aktiviteter. Hun havde overlevet både sin mand og sine børn. Hun sad nu med en del gårde, som hun skulle have solgt eller testamenteret bort, inden hun døde. I Vejle amt havde hun **flere gårde**, som hun skødede til **Ribe Domkapitel** i årene 1434-1442.⁷⁸ Sine sidste år tilbragte Inger Pennow i **Maribo Kloster**. I årene 1429-1440 skænkede hun **Klostret en del strøgods**: i Nørvang og Søndervang hrd.; i Jelling og Grejs sogne; i Vester Brønderslev og Jerslev i Vendsyssel; i Bjerregrav sg., Viborg stift; i Holk i Haderslev amt samt endelig år **1440, Højgård i Grejs sg., Nørvang hrd.**⁷⁹

En del af de gårde, som Inger Hermansdatter (Pennow) havde skænket Maribo Kloster, havde hun og hendes mand **arvet efter deres slægtning, Malte Nielsen (Due Glob)**. I 1461 opstod der imidlertid tvivl om, hvorvidt de havde været Malte Nielsen (Due Glob)'s rette arvinger. Her må tilføjes et par ord om (Due Glob)-slægten.⁸⁰

Den først kendte af slægten var **Hr Niels Mogensen (Due Glob)**, som i 1321 medvirkede ved et vidne af Sjællands Landsting.⁸¹ Hans våbenmærke, en ørn med udstrakte vinger, findes som nr A 152 i⁸² Som vidne medvirkede også Oluf Lunge. Hr Niels Mogensen (Due Glob) fik år 1343 gods i pant af Hr Peder Wendelbo.⁸³ Kun 2 af hans børn er medtaget i⁸⁰ nemlig en datter gift med **Hr Jens Pedersen i Hunderup, Skallerup sg., Vennebjerg hrd.**⁸⁴ samt sønnen **,Mogens Nielsen (Due Glob) V, Glomstrup 1376.**⁸⁵

I Frederiksborg slotssogn lå der tidligere **en hovedgård, Hillerødsholm.**⁸⁶ Den (1/7-1380) solgte **Fru Edele Nielsdatter**, enke efter Lunng Nielsen, en part i Hillerødsholm, som hun havde **arvet efter sin far, Niels Mogensen (Due Glob)**, og sin bror, **Malte Nielsen (Due Glob)**, til Hr Jens Andersen (Brok) til Essendrup (gl. Estrup).⁸⁷ Han var år 1379 Lensmand på Kalø og gift med en datter af Hr Johannes Laurensen (Panter). Malte Nielsen (Due Glob) (var død 1380) var søn af Hr Niels Mogensen (Due Glob) (var død 1355).⁸⁸ Han medvirkede ved et tingsvidne vedrørende hovedgården Diernes, Vang sg., Hundborg hrd.⁸⁹

Da Maribo Kloster til dels havde fået ovennævnte ejendomme, var de interesserede i sagen. **Den (4/7-1461) skulle der i Sct. Catharine Kirke i Hjørring efter kongens anmodning optages tingsvidne** angående **Malte Nielsen (Due Glob)'s arvinger.**⁹⁰ Det var Hans Bagg af Worn (Baggesvogn)⁹¹ gift med Inger Ottedatter (Smalsted) og Knud Jensen (Rotfeld)⁹² af Lønstrup med flere, **der skulle afgøre**, om det var **Vogn Jepsen (Vognsen af Stenshede)**⁹³ gift med NN Clausdatter (Due), eller det var **Niels Vognsen (Jul af Sdr. Jyll.) og hans hustru, Fru Inger Hermansdatter (Pennow)**, eller det var dem begge 2, der var rette arvinger.

Maribo Klosters udsending nåede ikke frem til dette møde, så der blev **afholdt nyt møde** i sagen 5 uger senere i **Torslev Kirke**, Torslev sg. Dronninglund hrd. Denne gang mødte Maribo Klosters udsending op med nogle gode beviser på, at **Niels Vognsen (Jul af Sdr. Jyll.) var Malte Nielsen (Due Glob)'s søstersøn** og rette arving efter ham, og han arvede hans gods både i Jelling syssel og i Vendsyssel. **Efter ham skulle Fru Inger arve samme gods.**⁹⁴

Niels Vognsen (Jul af Sdr. Jyll.)'s mor var altså **søster til Malte Nielsen (Due Glob)**, dvs. hun var datter af Gunder Ingemarsdatter (Grubbe) og Niels Mogensen (Due Glob). Da Gunder Ingemarsdatter (Grubbe) er søster til Peder Ingemarssøn (Grubbe),⁹⁵ har vi herved, ved at følge Inger Hermansdatter (Pennow) gennem nogle af hendes mands (Jul af Sdr. Jyll.)-slægtninge, fået **en sammenhæng mellem (Jul af Sdr. Jyll.)-slægten og (Grubbe)-slægten** gennem (Due Glob)-slægten. Jvf. skemaet: "Omvejen til Asser's aner", side 25.

Af flere breve i Dueholms Diplomatarium⁹⁶ fremgår indirekte, at Harald Assersen (Vinter) var **halvbror** til Anders og Peder Assersen (Vinter), dvs. Asser Vintersen (Vinter) må have været gift 2 gange. Ifølge datidens navneskik opkaldte man gerne en søn efter hans farfar, så **Asser Vintersen's far må have heddet, Vinter Assersen** ligesom hans søn. Følgelig må Asser Vintersen's farfar have heddet **Asser til fornavn**.

∖ **Harald var ikke et særlig almindeligt navn** på den tid. Det var mest konger og prinser, der hed sådan. Vinter som fornavn eller efternavn var også sjældent i 1300-tallet. De-tåbner mulighed for at finde frem til Asser Vintersen's aner ud fra hans 2 sønner af 1. ægteskab. Dette er i sig selv ikke noget bevis på, at Asser Pedersen (Grubbe) er Asser Vintersen's farfar, kun en mulig konklusion, når man **søger Asser Vintersen's aner ud fra hans 2 sønner af 1. ægteskab**. Jf. håndskrift side 21. Bevisførelsen må foregå ad anden vej i det følgende. Jf. s 48.

(Pors af Vrandrup)-slægten. Vrandrup sg., Seest sg., Anst hrd.

År 1400 besøgte Stig (Pors af Vrandrup) s.m. sin bror, Peder (Pors af Vrandrup),⁹⁷ til vitterlighed med **Fru Cathrine Eriksdatter (Urne)**,⁹⁸ enke efter **Erik Abelsen Rind (Sappi)**, der var sønnesøn af **Hertug Valdemar IV af Sdr. Jylland (*1272, +1312)**.⁹⁹ Cathrine Eriksdatter (Urne) pantsatte for 20 Mark sølv gods i Mørkholt, Gårslev sg., Holmans hrd. til **Herman Iversen (Pennow)**. Signeret af:

Cathrine Eriksdatter (Urne) (Sigil nr A 1143, "Urne II").⁹⁸

Hr Johannes Thomessen (Lindenov) til Fovslet.¹⁰¹

Hr Lage Nielsen (Urne) til Hørbygård, Tudse hrd.

Stig (Pors) og Peder (Pors) til Vrandrup, brødre.

Lage Lagesen (Rutze) (Sigil nr 1145, "Glambek II")¹⁰⁰.

Cathrine Eriksdatter (Urne) havde hhv. år 1381¹⁰¹ og 1389¹⁰² pantsat Urnegård og byen Mørkholt, Gårslev sg., Holmans hrd. til nogle af sine frænder og endelig, som ovenfor nævnt, år 1400 pantsat samme gods til **Herman Iversen (Pennow)**. Pantet må være gået videre til hans datter, Inger Hermansdatter (Pennow), der som enke efter Niels Vognsen (Jul af Sdr. Jyll.) skødede dette gods til **Kapitlet i Ribe**.¹⁰³ Da adelsgods så vidt muligt beholdes inden for samme adelsslægt, så var det formentlig en mand af (Jul af Sdr. Jyll.)-slægten, Cathrine Eriksdatter (Urne) var datter af. Ifølge våbenmærket kunne det også have været en af Banner-slægten, men dette kan af flere grunde udelukkes.

Øllingsøgård, Græshave sg., Sdr. hrd. Lolland.

År 1431 nævnes Stig (Pors af Vrandrup) af Øllingsøgård¹⁰⁴ og i årene 1447-74 sønnen, Hr Erik Stigsen (Pors af Vrandrup) (tidligst + 1474). Den (29/1-1462) tog **Hr Erik Stigsen (Pors af Vrandrup)** vidne af Lollandsfars Landsting, ”at der ikke havde været keret til Landsting i de 60 år eller mere, Øllingsøgård og Øllingsø Fang havde været i hans og hans fars væрге.”¹⁰⁵ Øllingsøgård måtte altså have været i (Pors af Vrandrup)-slægtens eje siden begyndelsen af 1400-tallet. **Deres våbenmærke var den 7-oddede stjerne** dvs. samme våbenmærke som ”Den yngre Hvide-slægts” altså Hr Marsk Stig Andersen’s slægt samt Gyldenstjerne-slægten. Da navnet Stig er ligeså betegnende i Pors-slægten som i Marsk Stig’s slægt, så er det ikke usandsynligt, at Porserne skulle nedstamme fra en af Marsk Stig’s sønner.¹⁰⁶

Den første ejer af Øllingsøgård var **Hr Otte Jensen (Markmand F)**.¹⁰⁷ Han grundlagde gården ud fra gods i Græshave, som han (d. 3/8-1390)¹⁰⁸ havde købt af Laurens (Mus) og hans søster.¹⁰⁹ De havde arvet det efter Fru Hyelmsith, enke efter væbner Niels/Johs. Eriksen (Rosenkrantz).¹¹⁰ **Hr Otte Jensen (Markmand F.) var år 1381 Hovedsmand på Saltø**, Karrebæk sg., Ø. Flakkebjerg hrd.¹¹¹ Han havde flere gange beseglet vigtige statsdokumenter som f.eks. i 1397, da han i Kalmar var med til at besegle Erik af Pommeren’s kroningsdokument. **Han var gift med Margrethe Ovesdatter (Steeg)**.¹¹² Han var død år 1401 og Øllingsøgård er formodentlig ved arv kommet i Porserne’s eje ved at Stig (Pors af Vrandrup) havde giftet sig med en datter af Hr Otte Jensen (Markmand F.) og Fru Margrethe Ovesdatter (Steeg).

Et par ord om **Margrethe Ovesdatter (Steeg)**’s herkomst. Hendes far, **Hr Ove Ovesen (Steeg)**, var år 1360 ridder og forlover for kong Waldemar Atterdag ved forliget i Ribe med de holstenske grever¹¹³ og beseglede Recessen i Kalundborg.¹¹⁴ Han var død år 1373. Hendes farfar hed også Ove (Steeg). Han havde år 1324 solgt gods i **Billum sg., V. Horne hrd.** til Bispen i Ribe.¹¹⁵ Samme år solgte han gods i Skast sg. til Kannikerne i Ribe.¹¹⁶ Hans enke, Katarine, gav for sin årstid Kannikerne i Ribe sin halve gård i Skast.¹¹⁷ Steeg-slægten’s hjemstavn var sandsynligvis Skast hrd.

Fru Margrethe Ovesdatter (Steeg)´s mor var Fru Inger af Skærsø.¹¹⁸ År 1371 havde Fru Inger af Skærsø, enke efter Hr Ove Ovesen (Steeg), pantsat nogle gårde på Sjælland, bl.a. i Merløse og Ø. Flakkebjerg hrd. til Biskop Niels Jakobsen (Ulfeldt) af Roskilde for 1 Mark sølv. Jf.⁴³³

Hvem var **Fru Inger af Skærsø**? Ja, ifølge ”Rettelser og Tilføjelser” i¹¹⁹ så var Jens Mogensen af Skærsø gift med Inger Stigsdatter (Hak). Hun var datter af Stig Pedersen (Hak) af Riis (Ods hrd.) g.m. NN Herlufsdatter (Grubbe af Særslev).¹²⁰ Dette er sandsynligt, fordi Hr Herluf Jakobsen (Grubbe af Særslev) og Stig Pedersen (Hak) hørte til den grubbe af 22 adelsmænd, der år 1313 gik i forbøn for Peder (Porse d. Yngre)¹²¹ over for Kong Erik Menved. (Porse med 3 søblade i skjoldet). I¹¹⁴ står under pkt. 2. Hr Agotus Stek, (= **Hr Ove Ovesen (Steeg)**), at han var g.m. Inger Pedersdatter (Basse af Tjele) af Skærsø, men det skal rettes til: **1.) g.m. Inger Pedersdatter (Basse af Tjele) og 2.) g.m. Inger Stigsdatter (Hak) af Skærsø**, som før 1389 med sin søster Fru Christine havde solgt Ulstrup og Ulstrup Fang m.m. i Ods hrd. til bispen i Roskilde, Niels Jakobsen (Ulfeldt) (Biskop i tiden: 1368, 1395). Han var fætter til Inger Stigsdatter (Hak) (hendes faster´s søn).¹²²

Johannes Mogensen (Grubbe) kendt i tiden (1320, 1345) var 1.) g.m. Benedikte, som var død før år 1340. Børn af dette ægteskab findes i.¹²³ Johannes Mogensen (Grubbe) havde år 1333 købt hovedgården i Gunderslev. Han opførte en befæstet borg omkring gården, som derefter kaldtes **Gunderslevholm**, Gunderslev sg., Ø. Flakkebjerg hrd. Han var landsdommer på Sjælland (1327,1333).¹²⁴ **Under Valdemar Atterdag´s ”Fæstningskrig”** (år 1340-49) mod Holstenervældet blev Gunderslevholm efteråret 1345 indtaget og ødelagt og Johannes Mogensen (Grubbe) blev såret og døde 3. dagen derpå. Johannes Mogensen (Grubbe) havde pantsat Gunderslevholm til Ulrik Skaft, som lod pantet gå videre til kongen. Men kongen havde gammel krigsgæld til de holstenske grever, som derfor havde besat Gunderslevholm.¹²⁵

Hovedgården Skærsø, kendt fra år 1343, 24 tdr. hartkorn, ligger i Dråby sg., Mols hrd. Den (24/6 1345) blev der afholdt skifte efter afdøde **Nicholai (Griis af Nordrup)** til **Meilgård**, Glesborg sg., Djurs Nr hrd.¹²⁶ Her bevidnede **Johannes Magnæssøn af Skærsø** og 9 andre, heriblandt Claus Skjernov I og Hartvig Lunov, at de havde været til stede, da arvingerne efter Nicholai (Griis) delte hans efterladte bo. I¹²⁷ findes et resume af indholdet af ovennævnte skiftebrev. Ifølge¹²⁸ så er Johannes Magnæssøn af Skærsø identisk med **Johannes Mogensen (Grubbe) til Gunderslevholm**, Ø. Flakkebjerg hrd.¹²⁹ Det var altså Johannes Mogensen (Grubbe), der år 1343 og 1345 ejede Skærsø hgd. Da Inger Stigsdatter (Hak) skriver sig til Skærsø, så har hun antageligt været gift 1. gang med Johannes Mogensen (Grubbe).

Fru Margrethe Ovesdatter (Steeg).

Som før nævnt var **Margrethe Ovesdatter (Steeg)** år 1401 enke efter Hr Otte Jensen (Markmand F.). Ifølge ¹³⁰ får vi at vide, at Margrethe Ovesdatter (Steeg) for 100 Mark lybsk pantsætter til velbårne **Hr Axel Pedersen (Brahe)**¹³¹ sin andel i Vittskøvle, alt hvad hun ejer i Skåne samt hvad hun har arvet efter sin datter Margrethe Holgersdatter, som var **Hr Jens Eskildsen (Falk)**'s hustru, til Vallø og som døde før sin mor. Signeret af:

Hr Stig Pedersen (Krognos)¹³¹ g.m. Eva Olufsdatter (Godow).

Hr Stig Aagesen (Thott)¹³² til Næs, Onsø hrd., g.m. Ingeborg Andersdatter (Panter).

Niels (Brok)¹³³ til Hikkebjerg g.m. Elsof Christiernsdatter.

Truid (Has)¹³⁴ til Ørtofte, Harager hrd., g.m. Christine Engelbrechtsd. (Bydelsbak).

Oluf Truidsen (Has) 1.) g.m. Ose Axelsdatter (Brahe). 2.) g.m. Anne Nielsdatter (Skeel).

Margrethe Ovesdatter (Steeg) havde åbenbart været 1.) g.m. en adelsmand, der hed Holger til fornavn, og som havde ejet en andel i **Vittskøvle hgd.**, som hun så havde arvet efter ham. I ¹³⁵ findes en artikel om Vittskøvle hgd., Gærds hrd., Kristianstads len, hvor man kan læse: "Den tidligst ved navn kendte ejer til Vittskøvle er den år 1355 omtalte væbner, **Gregers Pedersen af Krognos-slægten**. Hans søn, Holger Gregersen (Krognos), der i 1379 skrev sig til Vittskøvle, havde i sit andet ægteskab døtrene: Margrethe, Else og Holgerd".¹³⁶

Holgerd Holgersdatter (Krognos) blev gift med **Hr Axel Pedersen (Brahe)**, som efter svigerfaderens død (o. 1382) gennem hustruen arvede en del af gården. Den anden del kom han i besiddelse af år 1401, da svigermoderen, Margrethe Ovesdatter (Steeg), pantsatte den til ham for 100 Mark lybsk. Dette beløb, som Margrethe Ovesdatter (Steeg) var blevet Hr Axel Pedersen (Brahe) skyldig, var antagelig medgift for datteren, Holgerd.

Holgerd Holgersdatter (Krognos) og Axel Pedersen (Brahe) fik en stor efterslægt.¹³⁷

Holger Gregersen (Krognos) døde o. år 1382. Datteren, Holgerd Holgersdatter (Krognos), blev født efter hans død. Da Margrethe Ovesdatter (Steeg) overlevede Holger Gregersen (Krognos) med mange år, hun levede endnu år 1407, så må det være hende, der havde været gift sidste gang med Holger Gregersen (Krognos) og altså hende, der var mor til datteren Holgerd Holgersdatter (Krognos). Hvad der jo også fremgår af artiklen om Vittskøvle i ¹³⁵

Datteren, **Margrethe Holgersdatter (Krognos)**, blev gift med **Hr Jens Eskildsen (Falk) til Vallø**.¹³⁸ Hun døde før moderen. Sandsynligvis i anledning af arv efter hende, havde **Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle, Ramsø hrd.** og Hr Jens Eskildsen (Falk) et regnskab at skulle have afsluttet, idet Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle kvitterede Hr Jens Eskildsen (Falk) for alt mellemværende.¹³⁹ Signeret af: Hr Johan (Moltke) af Bavelse og Johannes (Gyrstinge) af Aas, Fakse hrd.

Margrethe Ovesdatter (Steeg) og Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede var **halvsøskende**. Deres far var Hr Ove Ovesen (Steeg) (kendt 1360, + 1373). Margrethe Ovesdatter (Steeg)'s mor var Inger Stigsdatter (Hak) og Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede's mor var Inger Pedersdatter (Basse af Tjele). Margrethe Ovesdatter (Steeg) havde en datter mere, nemlig Else Holgersdatter (Krognos) (*1379, +1470).¹³⁶ Hun var, før 1408, 1.) g.m. Hr Anders Offesen (Hvide) til Bjørnholm og Eskebjerg. Død o. 1420.¹⁴⁰ Før 1426, 2.) g.m. Rigsforstander Hr Otte Nielsen (Rosenkrantz), til Hevringholm (+ o. 1477).¹⁴¹

Else Holgersdatter (Krognos)'s mormor var Inger Stigsdatter (Hak) til Skærso. Else Holgersdatter (Krognos) må have bragt Skærso hgd. med sig til Rosenkrantz-slægten, da **Rigsmarsk Mogens Eskildsen (Gøye)** til Krenkerup **arvede Skærso** efter sin mor, Mette Eriksdatter (Rosenkrantz).¹⁴² Hun var gift med Hr Eskild Mogensen (Gøye) til Krenkerup og Gisselfeldt m.m. og sønnedatter af Else Holgersdatter (Krognos) g.m. Hr Otte Nielsen (Rosenkrantz).

Else Holgersdatter (Krognos)'s ægteskab med **Hr Anders Offesen (Hvide)** leder os på sporet af Winter-slægten, fordi det var ham, der hjalp **Mikkel og Svenning Andersen (Vinter)** til adelsskab igen, efter at de havde mistet deres adelsrettigheder, selvom deres far, **Anders Assersen (Vinter)**, var adelig ligesom sine brødre, hvoraf den ene, Peder Assersen (Vinter) til Nandrup, kaldes væbner.

I **Adelsbrevet**, (side 31), står omskrevet til nutidsdansk:¹⁴³

”Alle mennesker som dette brev høre eller ser, hilser **Anders Offesen, Ridder af Bjørnholm**, evindeligt med gud og kundgør, at disse brevførere, som er **Svenning Andersen og Mikkel Andersen**, hvilke jeg har tilhjulpet, at de har fået deres frihed af herskabet, så **for frendskabs skyld og troskabs skyld** da giver jeg og under dem **min moders skjold og hjelm med mig**. Til vidnesbyrd har jeg hængt mit segl på dette brev med andre gode mænds segl, som er Anders Eyssen og Anders Lauridsen, Væbnere. **Dato: den 12. marts 1418.** \

Hr Anders Offesen (Hvide)'s mor var Maren Jensdatter (Munk) m/vinranken i skjoldet. Svenning's og Mikkel's efterkommere, kaldet ”Vinter af Vodstrup”, fik altså de ”Vinranke Munk's” våbenmærke.¹⁴⁴

For at finde svar på spørgsmålet om, hvorfor Svenning og Mikkel skulle have adelsbrev, skal vi ud at se på nogle strandarealer i **Als sg., Hindsted hrd.**, hvor der blev indvundet salt. Vistnok ud fra tang. Der var opstået strid om rettighederne til disse arealer, hvorfor der (d. 2/7-1478) på Als kirkegård blev optaget sognevidne i sagen.¹⁴⁵ Deri kan man læse: ”**Svenning og hans forældre** har haft den strand, som ligger sønden for herredsskel så langt vester op til bjærget og sønden til Per Hjortis strand. Denne strand har været i deres hævd mand efter mand i mere end 100 vintre og aldrig givet kære på før nu, og det er ledingsgods og bondegods.”

Hvem var Svenning Andersen's forældre?

Ja, hans far var jo Anders (Vinter), søn af Asser Vintersen (Vinter) . Men hvem var så hans mor? Nu kan Svenning's besiddelser i Als sg., jo ligesåvel stamme fra hans mors slægt som fra hans fars Vinter-slægt. Og hvorfor skulle Svenning og hans bror Mikkel have adelsbrev for at opnå adelsrettigheder? **Deres far, Anders (Vinter), var jo adelig** ligesom sine brødre. Det kan næsten kun forklares ved, at deres mor var ikke-adelig – (var ufri, som man sagde). Nu var navnet Svenning ikke noget almindeligt navn, så det kunne jo tænkes, at der var nogen i hans mors slægt, der hed sådan, og som han så var blevet opkaldt efter.

Idet vi antager, at det var de 2 brødres mor-far, der var ikke-adelig, søger vi nu en mand af bondeslægt, hvis navn indeholder Svenning eller Svenningsen, og som kunne være Anders Assersen (Vinter)'s svigerfar og dermed af omtrent samme alder som Asser Vintersen (Vinter). Da Svenning og Mikkel får deres adelsbrev år 1418, så må de være født senest ved år 1400, da de skal være mindst 18 år for at kunne erhverve adelsbrev. I ¹⁴⁶ findes en Nis Svenningsen på Mors, som i tiden 1371 til og med 1424 har været med i mindst 5 forskellige breve. I disse breve er han sammen med personer, der tilhører Asser Vintersen (Vinter)'s nærmeste familie. Da, som før nævnt, **Niels Svenningsen** er af omtrent samme alder som Asser Vintersen (Vinter), så er der stor sandsynlighed for, at han er **Anders Assersen (Vinter)'s svigerfar**. Og da han er af bondestand, så bliver hans 2 dattersønner ikke adelige. Derfor må de have adelsbrev for at kunne opnå adelsrettigheder, som deres far, Anders Assersen (Vinter), havde.

Konklusion: Det var Svenning's og Mikkel's **morfar, Niels Svenningsen**, der oprindeligt havde ejet en strand i Als sg., Hindsted hrd., som Svenning senere må have overtaget efter sin mor, der var datter af Niels Svenningsen.

Breve i **Dueholms Diplomatarium** vedrørende ovennævnte Niels Svenningsen.

Nr. 24. Dato 18/3-1371. Tingsvidne af Nørre Herred, Mors, at Fru Mette, enke efter Peder Nielsen af Smerupgård, Hvidbjerg sg., Refs hrd., skødede til Dueholm Kloster en gård i Tøving, Galtrup sg., Mors. Her medvirkede bl. a. **Mogens Mogensen (Due Glob)**¹⁾, Niels Kid og **Nicolaus Swenningsen**.

Nr. 66. Dato 19/3-1421. Tingsvidne af Nørre Herred, Mors, at Hr Peder Høg lovlig indløste gods i Sundby, som Peder Degn havde i pant af Christen Høg, og Lave Rød (Høg) havde lovlig indløst det af Nis Eriksen (Banner). Tilstede på Herredstinget var bl.a. **Mogens Mogensen (Due Glob)**²⁾ samt Erik Kid og Lave Christiensen Rød (Høg). Underskrevet af bl. a.: Peter Lille, Peter Juel og **Nis Swenningsen**.

Nr. 80. Dato 6/10-1421. Sdr. Herredsting, Mors. Vidne for **Christian Thorkildsen (Due Glob)**.³⁾ Tilstede var: **Petrus Wigriben**⁴⁾, Swenning Jensen og **Nicolaus Swenningsen**.

Nr. 40. Dato 22/9-1423. Laurencius Johannis, kaldet Lille Lasse, afstår til **Mikkel Andersen** ⁵⁾ en gård i Sejerslev, som dennes fader, **Anders Vinter**, ⁶⁾ havde overdraget ham. Tilstede var **Per Wilgribsen** ⁷⁾ og **Nicolai Swenonis** (=Swenningsen) m. fl.

Nr. 33. Dato 29/9-1424. **Helene Mikkelsdatter (Spend)** ⁸⁾ skøder til Dueholm Kloster som sjælegave, 1 gård i Tødsø, som hendes fader havde fået med sin hustru (må være **Inge Thorkildsdatter (Due Glob)**). Desuden 1 gård i Tæbring som fri bolig for hende i hendes levetid. Tingsvidne af 8 mænd: **Mogens Mogensen (Due Glob)**, ⁹⁾ **Mogens Pedersen (Due Glob) til Damsgård**, ¹⁰⁾ Erik Kid, Niels Kid, Swenning Jensen og **Nis Swenningsen** (de 2 sidstnævnte var bønder), m.fl.

Asser = Asser Vintersen. **Asser's svigermor** = Inge Thorkildsdatter (Due Glob).

Nr. 1: Farbror til Asser's svigermor.

Nr. 2: Fætter til Asser's svigermor

Nr. 3: Bror til Asser's svigermor.

Nr. 4: Asser's Grib-familie på Sjælland.Jf. (DAA årg. 1895).

Nr. 5: Asser's sønnesøn.

Nr. 6: Asser's søn.

Nr. 7: Asser's Grib-familie på Sjælland.

Nr. 8: Asser's svigerinde.

Nr. 9: Fætter til Asser's svigermor.

Nr.10:Fætter til Asser's svigermor.

Winther-slægten fra Næsborg.

Historien om Winther-slægten fra Næsborg begynder egentlig med en linie i, ¹⁴⁷ hvor man kan læse: "En adelsmand **Jens Nielsen af Næsborg nævnes 1404. 1568 omtales Anders Vinter's børn i Næsborg.**" I stedregistret ¹⁴⁷ til Næsborg hgd. findes en henvisning til. ¹⁴⁸ Her medforsegler **Jens Nielsen V.** af Næsborg og **Christen Nielsen V.** et skødebrev fra **Peder Nielsen V.** af Laastrup til biskop Lauge af Viborg på Rinds Herredsting.

Jens Nielsen af Næsborg og Peder Nielsen af Laastrup kan identificeres i Personregistret til ¹⁵⁰ under "Munk med Vinranken" som værende **sønner af Niels Jensen (Munk) af Keldebæk**. Han var Rigens Kansler hos kong Valdemar Atterdag i tiden (1349,1364). ¹⁵⁰ Det var altså Jens Nielsen (Munk) V., der år 1404 skrev sig til Næsborg hgd., Slet hrd. Noget af det sidste vi hører om Jens Nielsen (Munk) er, at han (d. 1/9-1408) var tilstede på Viborg Lands-ting. ¹⁵¹ Han var formodentlig død kort tid efter, hvorefter hans søn, Mads Jensen (Munk), arvede part i Visborggård, Visborg sg., Hindsted hrd.

Sidstnævnte var gift med Karen Jensdatter (Udsen) til Kollerup, Galten hrd.¹⁵² Det vil da være sandsynligt, at det var en datter af Jens Nielsen (Munk), der arvede hovedgården i Næsborg, Næsborg sg., Slet hrd.

At Winther-slægten i Næsborg havde **en forfader, der hed Anders Plogmand**, det fremlagde de flere gange bevis for på Slet Herredsting og i 1577 også på Viborg Landsting. Dette er redegjort for af rektor Poul Verner Christiansen.¹⁴⁹ Anders Plogmand var kendt fra en donation på 2 gårde til Næsborg kirke år 1465. Hans levetid er anslået til første halvdel af 1400-tallet. Død efter 1465. Da **Anders Plogmand (Vinter)** var søn af Peder Assersen (Vinter) til Nandrup g.m. datter af Isak Plogman, så må det være ham, der ved **ægteskab med en datter af Jens Nielsen (Munk)** er kommet til Næsborg, Slet hrd. Plogmand-navnet har han altså efter sin mors slægt. Konklusion: **Anders Plogmand (Vinter) var g.m. NN Jensdatter (Munk)**.

Jens Nielsen (Munk) var g.m. NN Pedersdatter (Ferke), sønne datter af Johannes (Ferke), foged på Søborg slot år 1354.¹⁵³ Hr Peder Mortensen (Galskyt) var gift med en søster til ovennævnte NN Pedersdatter (Ferke). Jf. håndskrift, side 34. De 2 svogres arv efter Johannes Ferke's hustru og sønner, det de skødede til Dronning Margrethe, omtales i.¹⁵⁴

Det var altså en Munk/Ferke-datter, Anders Plogmand (Vinter) var gift med. Af¹⁵³ kan man se, at hun var næstsøskende barn til **Jakob Willesen (Ferke)**, Bredsten sg., Tørrild hrd. Han er netop en af dem, der "viser mig vej" til medlemmer af Vinter-slægten, ved de gårde han ejede. Men især fordi hans svigermor var **Mette Segebodsdatter (Krummedige)**. Hun var l.g) g.m. Peder (Jul af Sdr. Jyll.), Løgismose, Hårby sg., Båg hrd. Jakob Willesen (Ferke) var g.m. Mette's datter af 2. ægteskab: **Geske Hartvigsdatter (Sehsted)**. Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s i alt 10 børn fra 2 ægteskaber samt hendes svigerbørn og børnebørn har været gode ledetråde for mig i opsporing af Asser Vintersens aner.

Nederst på siden med (Ferke)-slægten¹⁵³ er opført nogle handler med gårde, nemlig følgende:

1465. Poul Jepsen, Væbner, overlod sin kære frænke, Fru Anne (~~Banner~~ Jul af Sdr. Jyll.), sin del i Rundtoftegård, Esgrus sg., Flensborg kreds.

1474. Bent Bille til Søholm og hustru Fru Ermegaard (ovennævnte Fru Anne's datter) undte velbyrdig mand Poul Jepsen noget gods i Fyn.¹⁵⁵

1474, skødede Poul Jepsen, Væbner, gods i Fyn til Bent Bille.¹⁵⁶ Signeret af: Folmer Jepsen, Væbner, Gjorslev og Morten Henningsen Paris.

1488, skødede Poul Jepsen, Væbner, til velbyrdig mand Hr Bent Bille til Søholm, Ridder, en gård, som ham var til arv falden efter hans fader, Jep Willesen, og som ligger i Jylland og kaldes Westergård i Worke, Egtved sg., Jerlev hrd, og som biskop Jens af Aarhus i værge havde.¹⁵⁷ **Signeret af:** Evert (Grubbe) til Alslev, af Tryggevælde, Niels (Grubbe) til Alslev,¹⁵⁸ Lauritz Knoff samt Henrik, sognepræst i Magleby.

Ægteparret: Inger Stigsdatter (Hak)¹⁵⁹ og Hr Ove Ovesen (Steeg)¹⁶⁰ m. fl.

Ovennævnte ægtepar havde en datter, NN Ovesdatter (Steeg), der blev gift med Anders David-
sen (Hak). De havde en søn, **Niels Andersen (Hak),¹⁶¹ til Assendrup**, Tybjerg hrd. Den (6/1-
1407) udfærdigede Niels Andersen (Hak) på Assendrup en fuldmagt til **Hr Ove Jakobsen
(Lunge),¹⁶²** som gav ham ret til at foretage skifte med **Fru Margrethe Ovesdatter (Steeg)** i
Øllingsøgård, Græshave, Lolland på alt det gods, de havde i Hadsten, Sabro hrd.¹⁶³ Niels An-
dersen (Hak) kalder her Hr Ove Jakobsen (Lunge) **sin søstersøn**. Nu skal man jo tage forbehold
over for, hvad der menes med "en søster". Efter den tids skik kunne det, foruden den rettebårne
søster, være en stedsøster, en kusine eller et helt andet kvindeligt familiemedlem. I det aktuelle
tilfælde kunne det jo tænkes, at **Niels Andersen (Hak) var lavværge for sin mor**, så det var
hans mor's søster, der var tale om. Det bliver da en helt **tredje NN Ovesdatter (Steeg), der var
mor til Hr Ove Jakobsen (Lunge)**. Hun var altså også søster til Margrethe Ovesdatter (Steeg)
og kunne derfor have gods at skifte med hende. Rent aldersmæssigt så passer det nok også bed-
re, at det var en kvinde af Margrethe Ovesdatter (Steeg)'s generation, der havde været gift med
Hr Jakob Olufsen (Lunge)!

Rigsråd Hr Ove Jakobsen (Lunge) til Nielstrup, Musse hrd., blev gift med
Maren Tygesdatter (Basse) til Gunderslevholm, Ø. Flakkebjerg hrd., som hun ved arv havde
fået efter sin morfar's far, **Johannes Mogensen (Grubbe)**, der var 1.) g.m. Benedicte.¹⁶⁴ Fra
Maren Tygesdatter (Basse) nedarvedes **Gunderslevholm** til hendes datter, Ellen Ovesdatter
(Lunge) g.m. Rigsråd Axel Lagesen (Brok)¹⁶⁵ og videre til Fru Mette (Bydelsbak) af Torbern-
feld¹⁶⁶ g.m. Rigsråd Hr Mogens (Gøye) til Krenkerup.¹⁶⁷

Som nævnt side 29 så arvede **Hr Mogens (Gøye) til Krenkerup**, Skjersø efter
sin mor, Mette Eriksdatter (Rosenkrantz).¹⁴² En af hans døtre var **Eline Mogensdatter (Gøye)**,
som lod udarbejde sin bekendte **store Jordbog**. Heri er ejerforholdene til de gårde/godser, som
hendes forfædre havde ejet, beskrevet så langt tilbage i tiden, som det var muligt. Denne Jord-
bog har været en stor hjælp ved udarbejdelsen af denne slægtshistorie, så vi kan sende en venlig
tanke til Fru Eline (Gøye) for hendes store Jordbog.

Niels Andersen (Hak) havde en bror, **Hr Anders Andersen (Hak) til Mogen-
strup**, Oxie hrd., der var gift med **Gertrud Mogensdatter (Munk m/bjælken)**. Hun havde
været 1.) g.m. **Claus Jonsen (Lange) til Nørholm hgd.**, Torstrup sg., Ø. Horne hrd. Vi skal
senere vende tilbage til denne slægt.

Hr Jakob Olufsen (Lunge) til Højstrup, Stevns hrd., m. m. indtager en central
stilling i denne slægtshistorie. **Han var Rigsråd** og en af Kong Valdemar Atterdag's betydelig-
ste mænd. Han havde haft flere **embeder som lensmand**. År 1362 var han Høvedsmand på
Helsingborg slot. Han var kendt i tiden: (1343, o. 1385, var død 1387).¹⁶⁸

Herregården Stadager (nu Vennerslund) ligger på Nordfalster, Stadager sg., Falster Nr. hrd. Den tidligst kendte ejer var Hr **Folmer Folmersen (Lunge)** omtalt år 1351. Hans datter **Sophie Folmersdatter (Lunge)** fik gården som medgift ved sit ægteskab med Hr Jakob Olufsen (Lunge) til Højstrup.¹⁶⁹

Ryegård, Rye sg., Voldborg hrd., havde tidligere fra o. 1350 været ejet af Hr **Folmer Folmersen (Lunge) til Stadager**, som havde mageskiftet sine godser i Hammer og Baarse herreder til Kong Valdemar Atterdag mod det gods, kongen havde i "Grevens Ryde" i Voldborg hrd.¹⁷⁰ Omk. år 1380 skrev Hr Jakob Olufsen (Lunge) sig til Ryegård.

Hr Jakob Olufsen (Lunge) levede (d. 16/6-1384)¹⁷¹ men var død (d. 29/6-1387),¹⁷² da skifte holdtes efter ham mellem hans sønner Folmer, Niels og Anders Jakobsen (Lunge) og på deres umyndige søskendes samt på Oluf (Lunge) af Skjoldenæs børns vegne. Sidstnævntes søn, **Hr Jakob Olufsen (Lunge) (den yngre)** dvs. (sønnesøn af Hr Jakob Olufsen (Lunge)) skrev sig til Stadager. Ved skiftet havde han fået Skovsø hgd., Ottestrup sg., Slagelse hrd. som han mageskiftede med sine 3 kusiner, Eline, Sophie og Arine Folmersdøtre (Lunge) for deres part i Stadager.

Hovedgården Ryegård tilfaldt ved skiftet den da umyndige søn **Oluf Jakobsen (Lunge)**,¹⁷³ der døde senest år 1403. Hvorefter Ryegård gik i arv til hans broder, Hr Anders Jakobsen (Lunge),¹⁷⁴ med 2/3 og 1/3 til hans søster, Regitze Jakobsdatter (Lunge), g.m. Hr Anders Nielsen (Panter)¹⁷⁵ til Asdal og Knivholt. **Stadager og Ryegård nedarvedes** således blandt Hr Jakob Olufsen (Lunge)'s børn, og hans ægteskab med Sophie Folmersdatter (Lunge) er dermed sandsynliggjort.

Skiftebrevet efter Hr Jakob Olufsen (Lunge) findes i.¹⁷² **Det blev beseglet af 3** af hans sønner, Hr Folmer, Hr Anders og Hr Niels Jakobsen (Lunge),¹⁷⁴ samt nogle af Lunge-slægtens frænder, hvoraf følgende skal nævnes:

Hr Niels Jakobsen (Ulfeldt) biskop i Roskilde og Hr Anders Sivendsen (Mule af Kærstrup).

Hr Axel Mogensen (Gøye) til Krenkerup og Ebbe Jakobsen (Lunge).

Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede og hans halvbror, Mogens Ovesen (Steeg).¹⁷⁵

Tyge Mogensen (Ravensberg) og **Henrik Ivensen (Markmand Sj.).**

Karl Thomsen (Banner) og Johannes Poulsen (Jernskæg). Disse slægter har grundlæggende haft stor betydning for udfærdigelse af denne slægtshistorie.

På "**Oversigtsskemaet**" kan vi nu fra Hr Folmer Folmersen (Lunge) g.m. Cecilie Pedersdatter (Grubbe) gå tilbage til Peder (Grubbe) af Tersløse g.m. Inger Karlsdatter (Rani) og videre op til deres søn **Asser Pedersen (Grubbe) af Haraldstedgård** g.m. NN, som havde ukendte børn (år 1356). Det er netop **disse ukendte børn**, vi skal forsøge at finde. Asser Pedersen (Grubbe) kendt: (1344, 1350) var død 1356. Jf. skemaet "Omvejen til Asser's aner" side 25.

Som det fremgår af ”Oversigtsskemaet”, side 42, var **Hr Folmer Folmersen (Lunge)** g.m. en søster til Asser Pedersen (Grubbe). År 1356 skødede Hr Folmer Folmersen (Lunge) **2 gårde i Hellested** sg., Stevns hrd., som han havde fået af **Asser Pedersen (Grubbe) ’s børn**, til Kong Valdemar Atterdag. Dette er vistnok den eneste skriftlige oplysning, man har om Asser Pedersen (Grubbe) ’s ukendte børn.¹⁷⁶ År 1356 sælger og skøder **Hr Jakob Olufsen (Lunge)** til Højstrup ligeledes til Kong Valdemar Atterdag **1 gård i Hellested** sg., Stevns hrd., med al dens tilliggende.¹⁷⁷

Den (4/4-1338) tilskødede Hr Folmer Folmersen (Lunge) **sin hustru ’s farbror, Jon (Grubbe)** til Tersløse, hendes fædrene arv i Tersløse for gods i Øster Kippinge, Falster Nr. hrd.¹⁷⁸

Vester Broby, Alsted hrd.

År 1353 pantsatte **Hr Oluf Jensen (Saltensee af Tystofte)** sin hustru ’s hovedgård i Broby, Alsted hrd., til **Hr Folmer Folmersen (Lunge)**, hvis datter formentlig var g.m. Rigsråden Hr Jakob Olufsen (Lunge), hvis sønner Folmer- (+ o. 1412) og Anders Jakobsen (Lunge) (+ o. 1429), senere Rigshofmester, ejede Broby. År 1384 gav Hr Folmer Jakobsen (Lunge) gods i Broby til Sorø Kloster, som Hr Anders Jakobsen (Lunge) år 1417 erhvervede resten af, mod at han fik brugen af hele byen til sin død.¹⁷⁹ Omtalte jordegods ejede Ridder Ingvar Hjorth med en vis arveret omkring år 1334.

Ryegård, Rye sg., Voldborg hrd.¹⁸⁰

Ovennævnte bog begynder med en beskrivelse af gårdens beliggenhed. Til sidst nævnes at ”især fra **Dejlighedsbakken** vest for gården er der en vid udsigt over Isefjorden.” I ¹⁸¹ kan man læse, at **digteren Christian Winther** år 1849 tilbragte sensommeren og efterårsmånederne på gården ”Dejligheden” ved Bramsnæs Vig. Ifølge en lokal mytedannelse skulle hans digt: ”Hjortens Flugt” være påbegyndt her.¹⁸²

Nu skal man jo ikke forsage enhver overlevering. Den kan måske indeholde en kærne af sandhed. ”**Hjortens Flugt**” er jo et slags historisk digt, der foregår omkring år 1420. Navnene på **nogle af digtets personer er kendt** fra Danmarks historien og **fra vor slægtshistorie**. F. eks. Hr Peder Nielsen (Jernskæg), til Skjoldenæs, Jens (Due) til Torp og Strange Nielsen (Bild) til Nørholm m.fl. Men de digteriske skabninger de repræsenterer er helt Christian Winther ’s egne. **Hovedpersonen i digtet er jo ”Folmer Sanger”**. Ordet ”Sanger” giver associationer til ”en person med gode lunger”. Efter Kong Valdemar Atterdag var den først kendte ejer af Ryegård jo **Hr Folmer Folmersen (Lunge)**. Derefter gik den i arv til Hr Jakob Olufsen (Lunge) og hans efterkommere, hvad Christian Winther sikkert havde vidst. Det er altså **Folmer (Lunge) der er personificeret i ”Folmer Sanger”**. Dette er mit bedste bud på sandheden i den lokale mytedannelse i Rye sg. og omegn.

Det er vigtigt at lægge mærke til, at Hr Folmer Folmersen (Lunge) , som jo havde kendt **Asser Pedersen (Grubbe)**'s ukendte børn, også har kendt Hr Oluf Jensen (Saltensee af Tystofte),¹⁷⁹ fordi sidstnævnte jo var far til **Helene Olufsdatter (Saltensee af Tystofte)** g.m Hr Niels Jensen (Munk) af Keldebæk.¹⁸³

Den (16/10-1360) pantsatte **Jon (Grubbe) til Tersløse** til Hr Peder (Grubbe) til Ordrup jord i **Tersløse**,¹⁸⁴ som han havde fået af Hr Folmer Folmersen (Lunge) for jord i Øster Kippinge, Falster.¹⁸⁵ Signeret af:

Hr Oluf Jensen (Saltensee af Tystofte)

Hr Johannes Nielsen (Neb) af Kragerup g.m. datter af Matheus Jacobsen (Taa), Kragerup.

Johannes Madsen (Quitow), Landsdommer på Sjælland.

Ovennævnte **Jon (Grubbe) til Tersløse** synes at være identisk med den **Jens (Grubbe)**, som år 1357 af Jakob Herlufsen (Grubbe af Sørslev) købte gods i **Gloslunde**, Sdr. hrd. Lolland, hvor han endnu 1381 beboede en hovedgård.¹⁸⁶

Fru Inger Stigsdatter (Hak) havde en farbror, **Gregers Pedersen (Hak)**. Jf. side 27. Den (6/12-1327) beseglede han til vitterlighed med **Fru Margrethe Tygesdatter (Galen)**, enke efter **Hr Henrik Albertsen (Eberstein)**, der kalder ham "generi mei" (sin slægtning). Han var gift med en af hendes døtre.¹⁸⁷

Gregers Pedersen (Hak) skylder **Matheus Jakobsen (Taa) af Kragerup**, Løve hrd. et vist beløb for hvilket han pantsætter sit gods i Svallerup sg., Ars hrd.¹⁸⁸ Signeret af: Johannes (Hasenberg), Hr Ove (Hase), Stig Pedersen (Hak) og Oluf Nielsen (Bille) m. fl.

Fru Margrethe Tygesdatter (Galen) Hvide-Linien.

Det var ikke Margrethe Jonsdatter (Sjællandsfar), der var gift med Henrik Albertsen (Eberstein), som anført i.¹⁸⁹ Det var Margrethe Tygesdatter (Galen) datter af: **Cecilie (Jon Littles datter) (Galen) g.m. Hr Tyge Jurissen (Galen)**¹⁹¹ Jf.¹⁹⁰ "Margrethe, enke efter Dn. Henrici Albritsen, skøder på Sjællands Landsting sit gods i Fugledemagle til Sct. Agnetes Kloster i Roskilde." Signeret med hendes eget segl.¹⁹² Ovalt tilspidset segl med teksten: (SIGILLV MARGARETHE FILIE TVCONIS). Dvs Margrethe var Tuconis (Tyges) datter.

I¹⁸⁹ får vi at vide, at Henrik Albertsen (Eberstein) var en af arvingerne efter Fru Cecilie (Jon Little's datter), til Hørningsholm. Hendes testamente, der er udfærdiget (den 9/10-1307), findes i.¹⁹³ På side 60 står der: ".....mariti mei, domini Tukonis Juræssens bone memorie...." dvs. afdøde Hr Tyge Jurissen var hendes ægtemand. Fru Cecilie var altså Margrethe's mor og Hr Henrik Albertsen (Eberstein)'s svigermor.

Som eksekutorer for sit testamente valgte Fru Cecilie: 1) Peder Nielsen (Galen) af Tåsinge.¹⁹⁴ 2) Hendes søn: Niels Tygesen (Galen). 3) Peder Wæther (Ulfeldt).

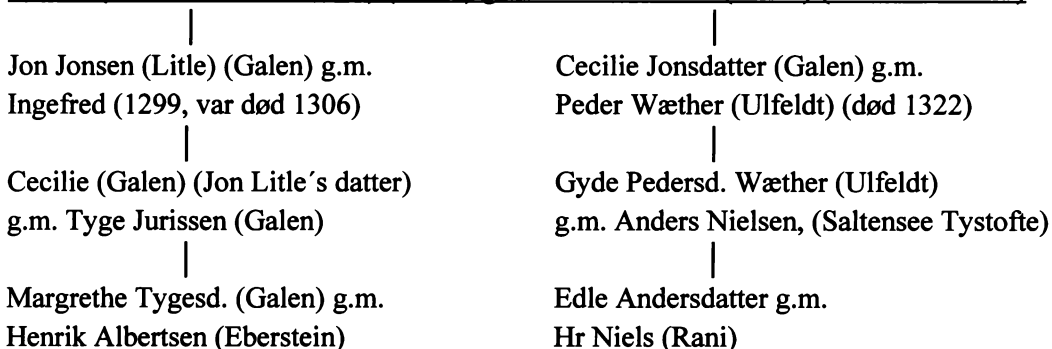
Fru Cecilie (Jon Litle's datter)'s testamente.

Edle, Anders Nielsen's datter, g.m. Hr Niels (Rani),¹⁹⁵ betænkes år 1307 med en gave i sin frænke, Fru Cecilie (Jon Litle's datter)'s testamente. Jf. ¹⁹³ side 59.

Edle var datter af Gyde Pedersdatter (Wæther) g.m. Anders Nielsen til Hillerødsholm.¹⁹⁶

Følgende del af Ebbe Sunesen's slægtstavle kan opskrives:

Cecilie (Ebbe Sunesen's datter) (Galen) g.m. Jon Reimatsen (Galen) (var død år 1275)

Edle var Inger Karlsdatter (Rani)'s farmor.

Peder Ingemarsen (Grubbe) var g.m. Inger Karlsdatter (Rani).

Den (21/7-1322) var han på sin hustru's vegne medudsteder af et vidne om, at Fru Margrethe, Henrik Albertsen (Eberstein)'s enke, ved Hr Peder (Grubbe) (de Storthæ)'s hånd skødede gods i Fugledemagle, Ars hrd., til Sct. Agnete Kloster i Roskilde.¹⁹⁷

Efterkommere af Toke Ebbesens (Galen)'s slægt. Hvide-Linien.

Side 22 omhandler Inger Hermansdatter (Pennow)'s indførsel i en gård i Vester Brønderslev år 1426. Med sig som vidner havde hun Henrik Clausen (Smalsted) til Villerup, Thomas Thorsen (Vognsen af Hørbylund) og Christian Jensen (Taarnskytte) til Linderumgård.

Villerup, Skallebjerg sg., og Linderumgård, Ugilt sg., Vennebjerg hrd. havde oprindeligt tilhørt Peder Jurissen (Galen).¹⁹⁸ Hans efterkommere kaldes Skovgaard-slægten.¹⁹⁹ Hans sønnesøn's datter, Kirsten Nielsdatter (Skovgaard), (død tidligst 1361) blev g.m. Otto Eriksen (Lunov).²⁰⁰ Kirsten bragte de 2 gårde, Villerup og Linderumgård,²⁰¹ med sig i dette ægteskab. Disse gårde gik som medgift til 2 af deres døtre.

Else Ottesdatter (Lunov) til Linderumgård g.m. Jens Pedersen (Taarnskytte).

NN Ottesdatter (Lunov) til Villerup g.m. Henrik Clausen (Smalsted) (død tidligst 1435).

Det var altså efterkommere af **Peder Jurissen (Galen)** Skovgaard, der år 1426 ejede disse gårde og som sammen med Inger Hermansdatter (Pennow) satte mig på sporet af Malte (Due) og hans forældre. Jf. side 25. ”Omvejen til Asser’s aner”. Han var **bror til Tyge Jurissen (Galen)**, hvis datter, Margrethe Tygesdatter (Galen), år 1322 ledte os frem til Inger Karlsdatter (Rani) g.m. Peder Ingemarsen (Grubbe).

Man bemærker, at slægten (Vognsen af Hørbylund) har et **våbenmærke** med en gul ørnekle i rødt.²⁰² Det viser sig, at flere af de slægter, der indgår i denne slægtshistorie, har et våbenmærke med **et ørneben eller en ørnekle**.

Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede

Som omtalt side 27 havde Hr Ove Ovesen (Steeg) været gift 2 gange. Første gang med Inger Pedersdatter (Basse af Tjele) og anden gang med Inger Stigsdatter (Hak). Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede er søn af 1. ægteskab.²⁰³

1384, den 30. marts. Det første vi hører om Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede er, at han er blevet uenig med Anders Pedersen (Panter) af Svanholm²⁰⁴ om **gods i Uglestrup**, Lyndby sg.,²⁰⁵ som ligger **nær ved Ryegård, Rye sg.**, samme hrd.²⁰⁶ Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede påstod at have arvet det efter sine forældre, mens modparten ville have arvet det efter Hr Niels Knudsen (Manderup), der havde fået det i pant efter Hr Oluf (Lunge) til Mosegård, Musse hrd. Signeret af: Hr Folmer Jakobsen (Lunge), Eskild Pedersen (Falk) og Herluf Nielsen (Snekken).

1386, den 6. okt.²⁰⁹ fik han **indførsel i samme gård**. Med sig som vidner havde han: Edvard (Grubbe) til Alslev,²⁰⁷ Johannes Bendiktsen (Steeg) af Karise, Fakse hrd.,²⁰⁸ Mogens Pedersen (Basse) af Jonstrup, Bjæverskov hrd. og Herluf Nielsen (Snekken) g.m. Gyde Johansdatter (Kruppen) til Englerup, Kirke Sonnerup, Volborg hrd.²⁰⁸

1386, den 7. okt. fik Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede **tilskødet Hr Oluf’s ejendom** i godset af dennes sønner, Anders og Johannes Olufsen (Lunge).²⁰⁹ Signeret af: Hr Folmer Jakobsen (Lunge) og Conrad (Moltke) til Farebæksholm.

1386, den 8. okt. fik Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede **tilkendt retten til omtalte gods** af kong Oluf.^{209 og 206}

1387, den 29. juni blev der afholdt skifte efter Hr Jakob Olufsen (Lunge) til Højstrup. Jf. side 36. Dokumentet blev beseglet af deres frænder, heriblandt Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede og hans halvbror Mogens Ovesen (Steeg).¹⁷²

1387, den 1. nov., fik Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede tilskødet **mere gods i Uglestrup** af Margrethe Pedersdatter, enke efter Hr Conrad Mylows,²¹¹ som kaldte ham ”Cog-nato meo” (min slægtning). Signeret af: Jakob Nielsen, V, til Sørup og Johannes (Gyrsting) til Aas.²¹⁰

1389, den 8. jan., solgte Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede gods i Lille Sonnerup, Kirke Hvalsø sg.,²¹² som han havde købt af **Fru Margrethe**, Hr Conrad Mylow's enke, til Væbneren Clement kaldet Hak. Endvidere får vi at vide, at Fru Margrethe **er hans mors søster**.²¹²

1393, den 6. dec., afkøbte Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede samme Fru Margrethe hendes ret til 2 gårde i Uglestrup. **Hendes våbenmærke var** nr. A 1004. I skjoldet en springende buk. Dvs. det var (**Basse af Tjele**).²¹³

1398, den 13. jan. Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle, Ramsø hrd., og Hr Jens Eskildsen (Falk) af Vallø havde et mellemværende at skulle afslutte. Jf. side 28.²¹⁴

1400. Dette år var Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle **Høvedsmand på Søborg slot**, Holbo hrd.²¹⁵

1401, den 28. maj., fik Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle overdraget **2 gårde i Uglestrup** af Anders Pedersen (Panter) til Svanholm.²¹⁶

1401, den 15. aug. Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle fik af Priorinden i Sct. Agnete Kloster i Roskilde **3 gårde i Ølsemagle** og 1 gård i Grubbehastrup (= Hastrup, Snoldelev sg.) i **forlening**.²¹⁷

1404, den 27. feb. **Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle var død**, da Sven Jensen i Køge solgte sin hustru's, Lucia Jensdatter (Steeg)'s, arv efter hendes far i Gamleby, Fakse hrd, til Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle's arvinger.²²²

1412, den 11. feb. Kirstine Pedersdatter, enke efter Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle fik en gård i Ølsemagle og **2 gårde i Skensvedmagle^{+) i pant af Biskop Peder}** af Roskilde. På sidstnævnte gård boede Jon Thyisk og Ingemar.^{+) = Kirke Skensved, Tune hrd.²¹⁸}

1429, den 18. maj **skødede** Fru Kirstine Pedersdatter, enke efter Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle s.m. sin søn Peder Ovesen (Steeg) og sine 2 svigersønner, Conrad Massow og Johannes Olufsen (Halvegge), **en gård i Køge med boder** og bygning til kong Erik af Pommeren. Fru Kirstine's våbenmærke er: et ved en murtinde lodret delt skjold.²¹⁹

1431, den 17. juli. Fru Kirstine Pedersdatter, enke efter Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle stiftede s.m. sin søn, Peder Ovesen (Steeg), et **Vikarie i Roskilde Domkirke** for 2 gårde i Uglestrup og 5 gårde i Gamleby, Karise sg., som de og sønnens søstre, Mette, Conrad Massow's hustru, og Helene, Johannes Olufsen (Halvegge)'s enke, arvede efter deres fader.²²⁰

1439, den 15. feb. Biskop Jens af Roskilde gav Kapitlet fuldmagt til at løse **1 gård i Ølsemagle og 2 gårde i Skensvedmagle**, som deres forgænger, biskop Peder, år 1412 havde pantsat til Fru Kirstine, Ove Ovesen (Steeg) til Ølsemagle's enke.²²¹ Fru Kirstine var vistnok død marts 1433.

"På sporet af Asser's aner"

OverSIGTS-skema

Cecilie Galen (Jon Little s dat.)
g.m. Hr Tyge Jurissen Hvide →
År 1262 Rigsforstander

Asser Peders. Grubbe
Haraldstedgd. G.m. N.N.
Havde ukendte børn

↑
Peder Grubbe (Tersløse)
g.m. Inger Karlsd. Rani →
2.) g.m. Iven Markmand, Sj.

↓
Ingeborg Ivensd. Markmand
g.m. Oluf Raaris, Vemmeløse

Margrethe Holgersd.
Krogno's g.m. Hr Jens
Eskildsen Falk til Vallø ←

←
Ose Axelsd. Brahe, g.m.
Oluf Truidsen Has til
Klågerup, Barø hrd, Skåne
2.) g.m. Anne Nielsd. Skeel

Margrethe Tygesd. Hvide
g.m. Hr Henrik Albertsen
Eberstein til Tybjerggård

↓
N.N. Henriksd. Eberstein g.m.
Gregers Pedersen Hak

Cecilie Pedersd. Grubbe
g.m. Hr Folmer Folmerss. →
Lunge til Stadager

↓
Else Holgersd. Krogno's g.m.
1.) Hr Anders Offesen Hvide
2.) Hr Otte Niels. Rosenkrantz

↑
Holger Gregers. Krogno's
2.) g.m. Margrethe
Ovesdatter Steeg ←

↓
Holgerd Holgersd. Krogno's
g.m. Axel Pederss. Brahe
til Vittskøvie, Skåne ←

↓
Margrethe Axelsd. Brahe
g.m. Peder Bille til Lyngbygd.
Villands Hrd., Skåne

Cecilie Henriksdat. Eberstein
til Tybjerggd., g.m. Hr Peder →
Ludvigsen Eberstein

↑
Hr. Anders Jakobs. Lunge g.m.
1.) Ingeborg Nielsd. Panter
2.) g.m. Elne Evertsd. Moltke

↑
Sophie Folmersd. Lunge
g.m. Hr Jakob Olufs. Lunge →
2.) g.m. N.N. Ovesd. Steeg

↑
N.N. Ovesdatter Steeg

↑
Inger Stigsd. Hak, Skærø, g.m.
Hr Ove Ovesen Steeg. 1.) g.m.
Inger Pedersd. (Basse af Tjele)

↓
Margrethe Ovesd. Steeg
2.) g.m. Hr Otte Jensen
Markmand, Falster

↓
N.N. Ottesd. Markmand
g.m. Stig Pors, Øllingsøgd.
Græshave, Lolland

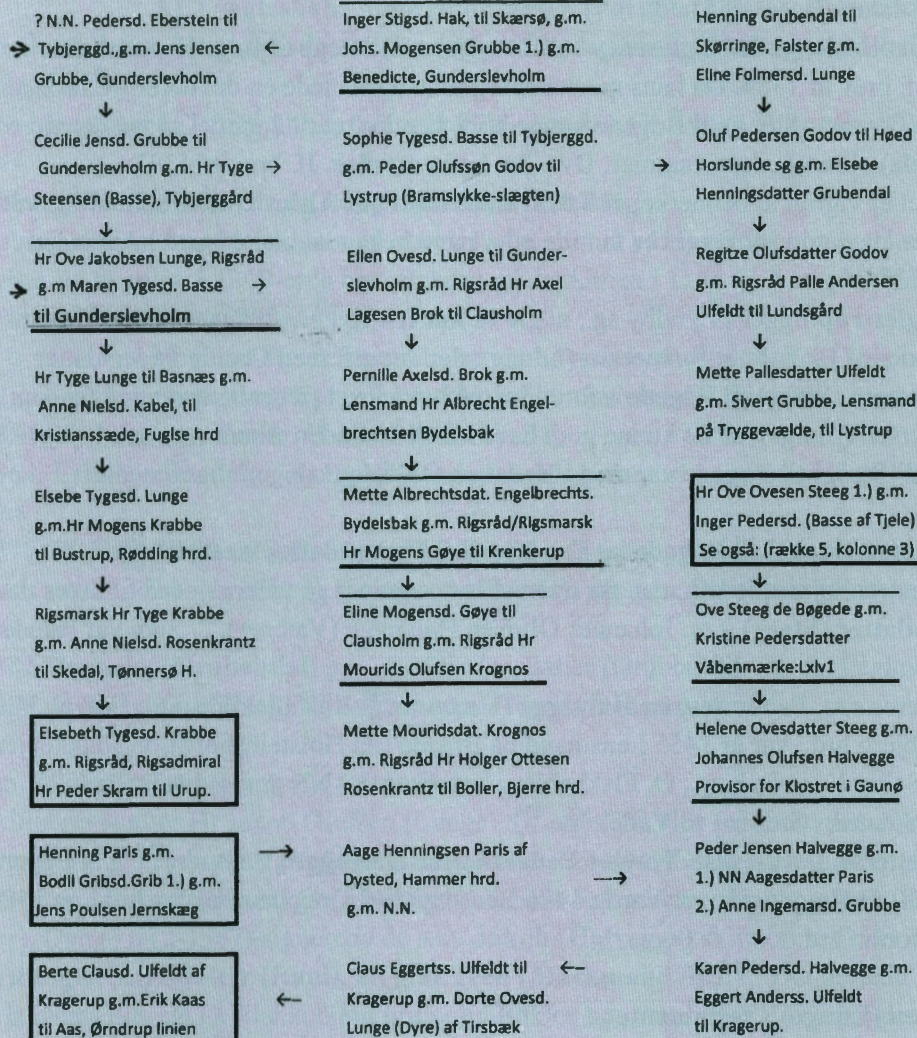
↓
Hr Erik Stigsen Pors til
Øllingsøgd. g.m. Gertrud
Hermansd., van Hafn

Udfærdiget af: Aase Winther

Våbenmærke: DAA årg. 2003-05, s. 663. Blasoneret af arkivar Nils G. Bartholdy. →

Oversigts-skema

Udfærdiget af: Aase Winther

Våbenmærke: (Vinter af Nandrup). Malet af kgl. våbenmaler Ronny Andersen.

Konklusion.

Af oplysningerne i brevene år 1389 og år 1393 kan udledes, at **Fru Margrethe var Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede's moster** og at hun **tilhørte slægten, (Basse af Tjele)**. Følgelig var hans mor, Inger Pedersdatter (Basse af Tjele).

Det omtalte **gods i Uglestrup** var Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede's **arv efter hans forældre**. Jf. brev år 1384. Da hans moster Margrethe også ejede en del deraf (jf. brev af 1387), og da Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede kunne købe hendes ret til 2 gårde, så må det være **fra (Basse af Tjele)-siden** godset stammer. Dvs. **fra hans morfar**. Jf. brev af 1393.

Det er vigtigt at bemærke, at **Edvard (Grubbe) af Alslev** er med som vidne ved **indførsel i godset**, da det jo som regel er familie eller nære bekendte, der er med i den anledning. Jf. brev af 1386.

Uglestrup ligger i Lyndby sg., nogle få km fra **Ryegård**, Rye sg., som fra omkring år 1350 ejedes af Hr Folmer Folmersen (Lunge), der var gift med Cecilie Pedersdatter (Grubbe). Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede's forældre må have levet på omtrent samme tid som Hr Folmer Folmersen (Lunge), så de kunne godt have kendt hinanden. I samme retning peger jo, at Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede var med i Hr Jakob Olufsen (Lunge)'s testamente.

Gren af Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede og Fru Kirstine Pedersdatter's efterslægt.

På Oversigtsskemaets højre side kan man fra ovennævnte ægtepar gå videre nedad til deres datter, **Helene Ovesdatter (Steeg)** g.m. Johannes Olufsen Halvegge (Væbner),²²³ som var Provisor for Klostret i Gavnø.²²⁴

Deres søn, **Peder Jensen Halvegge (Væbner)**²²⁵ til Vallekilde, Ods hrd. og Vindinge, Ø. Flakkebjerg hrd., var år 1455 Lensmand på Braade (nu Holsteinsborg), V. Flakkebjerg hrd. og 1468 på Saltø, Karrebæk sg., Ø. Flakkebjerg hrd. G.m. 1.) NN Aagesdatter (Paris)²²⁶ og 2.) Anne Ingemarsdatter (Grubbe) til Vallekilde.²²⁶

Datter af 1. ægteskab: **Karine Pedersdatter Halvegge (Væbner)**²²⁷ g.m Eggert Andersen (Ulfeldt) til Kragerup m.m. Var år 1476 Lensmand på Oregård, Skovby hrd., og 1482 på Elmelunde, Mønbo hrd.²²⁷

Hr Jakob Olufsen (Lunge)'s testamente.

Skiftebrevet efter Hr Jakob Olufsen (Lunge), (Jf. side 36), blev medforseglet af flere af hans frænder bl. a. af **Tyge Mogensen (Ravensberg)** i Kalkerup, Fensmark sg., Tybjerg hrd.²²⁸ Hans datter, NN **Tygesdatter (Ravensberg)** blev g.m. **Jens Griben (Grib)** til Rislev og Køberup, Rislev sg., Tybjerg hrd.²²⁹

De havde en søn, **Grib Jensen (Grib)** i Kalkerup, hvis datter, **Bodil Gribsdatter (Grib)**, blev g.m.: **1.) Jens Poulsen (Jernskæg)**, Frøslevlinien, Frøslev sg., Stevns hrd. **2.) g.m. Henning (Paris)**.²³⁰

Af 2. ægteskab: Aage Henningsen (Paris) af Dysted, Hammer hrd., g.m. NN havde en datter, **NN Aagesdatter (Paris)**, g.m. Peder Jensen (Halvegge) i Vindinge, Ø. Flakkebjerg hrd.²³¹

PS: I **Fensmark**, Tybjerg hrd., fødtes år 1796 digteren **Christian Winther**, (1796-1876).

Søborg slot, Holbo hrd., og kong Valdemar Atterdag.

Søborg slot var i middelalderen **en stærk borg**, som lå på en ø i Søborg sø. Her opholdt kongerne sig hyppigt. I 1330-erne blev Søborg ødelagt, men i 1344 fik **kong Valdemar Atterdag** igen borgen i sin besiddelse.²³²

Nogle af de adelsmænd, der var **hovedsmænd på slottet** i sidste halvdel af 1300-tallet, indgår i denne slægtshistorie og skal derfor nævnes i det følgende.

1354-55. Johannes Ferke. Jf. håndskrift side 34.

1364. Erik Sjællandsfar. Kong Valdemar Atterdag's naturlige søn ved Tovelille af Lanterengen.²³³

1376-78. Erik Nielsen (Saltensee af Linde) g.m. Ingeborg Pedersdatter (Grubbe) til Ordrup.²³⁴ Hans søster, Eline Nielsdatter (Saltensee af Linde), var g.m. Bent Buig (Grubbe) til Gunderslevholm.²³⁵

1382. Henneke (Grubendal) g.m. Cecilie Jensdatter (Grubbe) til Gunderslevholm.²³⁶

1400. Ove Ovesen (Steeg) til Bøgede g.m. Kirstine Pedersdatter.²³⁷

Hr Jakob Olufsen (Lunge)'s testamente.

Skiftebrevet efter Hr Jakob Olufsen (Lunge), (jf. side 36) blev medbeseglet af **Karl Thomsen (Banner)**.²³⁸ Fru Inger Karlsdatter (Rani) havde en søster, **Gyde Karlsdatter (Rani) g.m. Thomas Jensen (Banner)** til Gildersig.²³⁹ De havde sønnerne, **Karl og Erik Thomsen (Banner)**. Den (31/12-1387) signerede de s.m. **Jakob (Halvegge)** skiftebrevet efter deres moster, **Fru Inger Karlsdatter (Rani), 2.) g.m. Iven (Markmand Sj.)**.²⁴⁰ Det drejede sig her om gods i Haldagerlille, sg. Ø. Flakkebjerg hrd., og i Raklev sg., Ars hrd.,²⁴¹ som havde tilhørt Fru Inger Karlsdatter (Rani), og som gik i arv til hendes svigersøn, **Oluf (Raaris) i Vemmeløse g.m. Ingeborg Ivensdatter (Markmand Sj.)**.²⁴² Jf. Oversigtsskema side 42.

De 2 brødre, Karl og Erik Thomsen (Banner) havde også været vitterlighedsvidner for hhv. Hr Folmer Jakobsen (Lunge) og Hr Anders Jakobsen (Lunge) ved følgende tingsvidner.

1388, den 25. maj pantsatte Hr Folmer Jakobsen (Lunge) gods i Volborg hrd. til Sct. Klara Kloster i Roskilde for 100 lybske Mark.²⁴³ Signeret af:
Hr Niels Almarsen, præst i Heddinge, Karl Thomsen (Banner) og Jens Poulsen (Jernskæg).²⁴⁴

1404, den 1. nov. tilskødede Hr Anders Jakobsen (Lunge) i Gunderslevlille Ostrad Svendsen (Krag) i Reinstrup 2 agre i Gunderslevlille for hvilke Ostrad Svendsen havde afstået et stykke jord med ager, eng og skov ved Bavelse sø.²⁴⁵ Signeret af:
Hr Johan (Moltke) til Bavelse, Jens Knudsen (Dyre) af Vidfuglebjerg og Erik Thomsen (Banner) til Vinstrup m. fl.²⁴⁶

Følgende gren af Banner-slægten kan opskrives:

Erik Nielsen (Banner) til Høgholt og Bjørnholt, Hørnstedt sg., Horns hrd., var år 1340 Lensmand på Aalborg og Rigsmarsk.²⁴⁷ Han faldt på Sjælland år 1345 under Valdemar Atterdag's "Fæstningskrig" mod Holstenervældet.²⁴⁸

| søn

Hr Niels Eriksen Rød (Banner) til Jerstrup, Grindløse sg., Skam hrd.²⁴⁹ Kendt (1328, 1351). Dræbt senest 1355 af Valdemar Atterdag eller hans mænd.²⁵⁰

| sønner

Jens Nielsen (kaldet Løcke) (Banner) og **Erik Nielsen (Banner)**.²⁵⁰

| søn

Thomas Jensen (Banner) af Gildersig g.m. Gyde Karlsdatter (Rani).²⁵¹

| søn

Karl Thomsen (Banner).^{252 A}

| søn

Hr Erik Thomsen (Banner) til Vinstrup, Tystrup
sg., g.m. Ingerd Pedersd. (Krabbe af Østergård).^{252B}

| søn

Hr Niels Eriksen (Banner) til Vinstrup²⁵³ g.m. **Johanne Andersdatter (Panter) til Asdal**.²⁵⁴

| datter

Anne Nielsdatter (Banner) til Asdal g.m. Hr Peder (Skram) til Voldbjerg, Urup m.m.²⁵⁵

| søn

Christiern Pedersen (Skram) til Urup g.m. Anne Knudsdatter (Reventlow).²⁵⁶

| søn

Hr Peder Christiernsen (Skram) til Urup g.m. Elsebeth Tygesdatter (Krabbe af Østergård).²⁵⁷
Se "Oversigtsskema" side 43.

Bilag til "Oversigtsskema"

Oversigtsskemaet side 42-43 omfatter en del af de slægter, der indgår i min efterforskning af Asser Vintersøn's aner. De enkelte celler benævnes ved deres (række nr., kolonne nr.).

Skemaets "midtpunkt" er celle (5,3) + celle (5,6), som tilsammen omfatter **Hr Ove Ovesen (Steeg)'s 2 ægteskaber**. Af pladshensyn er 1. ægteskab, celle (5,6), flyttet ud i højre side af skemaet. Hvis man starter i celle (5,3) og følger pilenes retning, kan man nå frem til celler, der indeholder personer, som har haft tilknytning til nogle af Asser Vintersøn's slægt. Disse celler er markeret med en sort ramme. Det samme gælder for start i celle (5,6) m.fl. Celler med sort markering af øverste og nederste kanter er celler med personer, der er særlig vigtige for efterforskningen.

Eksempel 1. Fra celle (5,3) til celle (8,3):

Her finder man Peder Assersen (Vinter) til Nandrup, som den (11/5-1447) på Sdr. Herredsting, Lolland var vidne i sagen: Hr Erik Stigsen (Pors) til Øllingsøgård mod Lars Herlufsen.²⁵⁸

Eksempel 2. Fra celle (5,3) til celle (4,2):

Svenning og Mikkil Andersen (Vinter) blev af Hr Anders Offesen (Hvide), år 1418, hjulpet til adelsbrev. Jf. "Dueholms Diplomatarium" nr. 52.

Eksempel 3. Fra celle (5,6) til celle (9,4):

Peder Nielsen (Vinter) til Nandrup deltog s.m. Erik (Kaas) til Aas i udskrivning af 700 gode, væragtige karle fra Jylland, som skulle gøre tjeneste ved flåden, (den 26/2.1566).²⁵⁹

Eksempel 4. Celle (8,4):

Asser Vintersen var (den 18/1-1407) s.m. Petri Vilgribssen medudsteder af et tingsvidne på Nr. Herredting, Mors om, at Fru Elene, Ridder Ebbe Strangesen's enke, giver sin gård Rolstrup Mors som sjælegave til Dueholm Kloster.²⁶⁰

Eksempel 5. Fra celle (8,4) til celle (9,4) via celle (8,6).

Fra celle (8,6) går man ned til celle (9,6), da det er 1. ægteskab, der fører derved. Man fortsætter så i pilens retning til celle (9,4).

Eksempel 6. Fra celle (5,3) via celle (3,3) og via celle (3,4) til celle (7,4).

Hr Peder (Skram) til Urup og Anders Winter's møde på Bierke kirkegård, forår 1531.²⁶¹

Eksempel 7. Fra celle (3,1) til celle (2,3):

1400, den 4/4., er i ²⁶² opført **Niels Winters (=Winterssøn), Rådmand i Malmø**. Han er kendt fra 9 forskellige dokumenter i tiden omk. år 1400 – 1401.²⁶³ Fx:

1401, den 12/9, nr.95 (s. 66): Nicles Winter, Rådmand i Malmø, medforsegler et skødebrev.

1402, den 11/9, nr. 229 (s. 165-166): Til stede var Nichlaus Winter, Rådmand i Malmø.

1401, den 10/12, nr. 128 (s. 89-90): **På Lunds Landstingsställe.**

Niels Winter var her nr 2 på listen over de 12 gode mænd, der vidnede i denne sag.

Tingholder var Ridderen og Høvedsmanden på Helsingborg, **Hr Anders Jakobsen (Lunge)**.

Desuden medvirkede som tinghørere: Hr **Jens (Falster)**, kantor og kannik i Lund, samt **Hr Jakob Olufsen (Lunge)** til Stadager.²⁶⁴

Af "**Personregistret**" til "Danmark's Breve fra Middelalderen" 1. rk.,²⁶⁵ "Vinter-slægten" ses, at Winter-slægten i Malmø og Lund var **Væbnere** og dermed adelige, og da de er opført sammen med nogle af Vinter-slægten fra Mors, kan man slutte, at **de er af samme slægt**.

At dette er tilfældet er sandsynliggjort ved sidstnævnte tingsvidne, hvor Niels Winterssøn, Rådmand i Malmø, **træffes s.m.** Hr Anders Jakobsen (Lunge) og hans brodersøn, Hr Jakob Olufsen (Lunge), til Stadager, Falster Nørre hrd.

∨ Hr Anders Jakobsen (Lunge), er en af dem, der tydeligst "**viser mig vej**" til medlemmer af Vinter-slægten. Men også hans brorsøn, Hr Jakob Olufsen (Lunge), er vigtig kilde.

Malmø var dengang en **betydelig købstad**. Borgmestre og Råd mænd havde stor myndighed i byen.²⁶⁶ De havde som regel handelsvirksomhed i byen.

Dette er desuden i tråd med **Fru Mette Segebodsdatter (Krummedige)**'s nærmeste familie, der talte såvel Borgmestre som Råd mænd i Flensborg og Ribe.

Winter/Vinter-slægten i Malmø/Lund og på Mors.

Efterkommere af: Winter/Vinter Assersen.

Peder Wintersen V.	Niels Wintersen V	Asser Vintersen V
do.	Rådmand i Malmø	Tødsøgård, Nr. hrd. Mors
do.	(1400, 1402)	(1407, 1418).
Niels Peders. Winter, V.	Ingvar Niels. Winter V	Peder Asserss. Vinter V
Borger i Lund, 1380.	Foged i Bispegården Ribe.	Til Nandrup, Nr. hrd. Mors.
Jens Peders. Winter V	(1434, 1462).	(1439, 1460).
<u>Rådmand i Malmø, (1405, 1419).</u>		

Muligvis er den Hr Johannes Winter, der år 1387 nævnes som Prior i Dalby Kloster, Skåne, også en bror til Asser Vinterssen.

Dette skema over en del af Winter/Vinter-slægten i Skåne og på Mors er udfærdiget efter oplysninger i ”Svensk Diplomatarium”²⁶³ suppleret med tingsvidner i ”Danmarks Breve fra Middelalderen”. I årene (1434, 1462) træffer vi en **Ingwar Winter**, som var **foged i Bispegården i Ribe**. Hans våbenmærke er afbildet nederst på side 21 (en sol med stråler eller et sporehjul).²⁶⁷ Ingwar Winter havde altså patronymikonet: Nielszen. Han er kendt fra flere tingsvidner. Fx²⁶⁸

At Ingwar Nielszen Winter er søn af ovennævnte Niels Winter, er skønnet: dels på grund af patronymikonet, Nielszen, og dels ud fra det tidsrum, han var aktiv i, hvilket ligger tæt på den tid hans fætter, **Peder Vinter til Nandrup**, var aktiv i nemlig (1439,1460). Niels Wintersøn, Malmø, og Asser Vintersen ,Mors, er samtidig antaget at være brødre.

Man ser at slægten i Skåne, ligesom slægten på Mors, er begyndt at bruge Winter/Vinter som tilnavn, hvilket indicerer, at det er en adelig slægt.

1381, den 13/5. Nicolao Petherss., dicto Vinter, V. Lund.²⁶⁹

1400, den 14/8. Nicles Winter V. Rådmand i Malmø.²⁷⁰

1419, den 23/1. Johannes Pætherss., dictus Vinter V.²⁷¹

Gården i Vork, Jerlev hrd., og Johan (Pors af Vrandrup).

1434, den 23. marts blev der af **Ribe byting** afgivet tingsvidne om, at på Kongens Retterting i Vejle (år 1406?) blev **Albert Rytter (Skeel)**’s breve på **gods i Vork** kendt falske, og at **Jes og Kristen (Holk)** havde overdraget godset til **Peder (Pors af Vrandrup)**.²⁷²

1434, den 16. sept., blev der i Sankt Barbara Kapel i vor Frue Kirke i Ribe afgivet vidne i samme sag. Signeret af **Ingwar Winter**, foged i Bispegården, og Hr **Anders Falster**, kannik, og på den tid Biskoppen ’s repræsentant (officialis). Endvidere medvirkede **Herman Iversen (Pennow)**.

Det var Peder (Pors af Vrandrup), der fik gården i Vork, Egtved sg., Jerlev hrd. Han var g.m. Christina Christiernsdatter (Frille).²⁷³ De havde en søn, **Johan (Pors af Vrandrup)**, som måtte have arvet gården i Vork efter sin far; for den (14/10-1454) pantsatte Johan (Pors af Vrandrup), Væbner, til **Hr Timme Nielsen (Rosenkrantz)**²⁷⁴ til Engelsholm, Tørrild hrd., en gård i Vork, Jerlev hrd., som **Winter Assersen** iboede. Pantelånet lød på 32 gode Rhinske Gylden og 14 Mark danske Pennige. Signeret af: Christiern (Pors af Vrandrup) (bror til Johan), Hr Jens Buigh, bispen’s repræsentant i Kolding og Hr Johan Wittekop (Krummedige) til Sandholt, Sallinge hrd.²⁷⁵

Ovennævnte, Hr Timme Nielsen (Rosenkrantz), var bror til Hr Otte Nielsen (Rosenkrantz) g.m. Else Holgersdatter (Krogno).²⁷⁶ En anden gård i Vork var **Vestergård**, som år 1406 tilhørte **Jakob Willesen (Ferke)** til Keldkær, Bredsten sg., Tørrild hrd., der som tidligere nævnt var g.m. **Geske Hartvigsdatter (Sested)**, Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s datter af 2. ægteskab.

Winter Assersen, som bestyrede gården i Vork, var søn af Asser Vintersen, Nr. hrd. Mors.²⁷⁷ (år 1418, stavet: Atzer Wynter). Her var **Winter Assersen**, kendt fra år 1454, **opført s.m. sine brødre**, Anders Assersøn, Haryld Assersøn og Per Winter, Væbner. Jf. kopi af øverste del af originalt håndskrift, side 21.

Det var ret almindeligt at opkalde en søn efter hans farfar, så **Asser Vintersen's far** har højst sandsynligt heddet **Vinter Assersen**. Vor stamfader, Vinter, havde altså patronymikonet, Assersøn. Følgelig **hed hans far Asser til fornavn**. Jf. side 24.

Asser Vintersen på Mors havde også en søn, der hed **Harald**, som i årene (1439, 1460) var med i 6 breve i Dueholms Diplomatarium.²⁷⁸ Stednavne, der begynder med ordet: **Harre**, begyndte oprindeligt med navnet **Harald**. Dette gælder fx navnet Harrested-gård, Ø. Flakkebjerg hrd., der den (24/8-1344) hed Harældstathæ-gård.²⁷⁹

∨ Vi søger nu en adelsmand, der hed **Asser til fornavn**, som havde børn og som eventuelt havde tilknytning til nogen eller noget med **navnet Harald**. Jf. side 24. Nu var det jo Hr Anders Jakobsen (Lunge), der år 1401 ledte os på sporet af **Asser Vintersen's familie i Malmø og Lund**. Hans mormor, Cecilie Pedersdatter (Grubbe af Tersløse), var jo g.m. **Hr Folmer Folmersen (Lunge)** til Stadager, Nr. hrd., Falster. **Asser Pedersen (Grubbe af Tersløse)** var Cecilie Pedersdatter (Grubbe af Tersløse)'s bror. Han havde børn, men de var ukendte. Han var død år 1356, da hans svoger, Hr Folmer Folmersen (Lunge), solgte **hans børns gods i Helsted, Stevns hrd.**, til Kong Valdemar Atterdag.²⁸⁰

Asser Vintersen's far, Vinter Assersen, var altså **en af Asser Pedersen (Grubbe af Tersløse)'s ukendte børn**. Hans fulde navn bliver i så fald: Vinter Assersen (Grubbe af Tersløse). Denne konklusion understøttes af følgende fakta:

1). År 1344 boede **Asser Pedersen (Grubbe af Tersløse)** på en hovedgård i byen, **Haraldstathæ**.²⁸¹

2). **Peder Assersen (Vinter)** til Nandrup var (den 11/5-1447) på Sdr. Herredssting, Lolland vidne i sagen om nogle jordarealer i Gloslunde, der (den 10/7-1357) var blevet handlet mellem Jakob Herlufsen (**Grubbe af Særslev**) og Jens (**Grubbe af Tersløse**). Jf. side 10.

3). **Fru Gunder** Ingemarsdatter (Grubbe af Tersløse), som år 1384 boede i Gloslunde, var Peder Assersen (Vinter)'s tip²oldemor. Hun var søster til ovennævnte **Jens (Grubbe af Tersløse)**²⁸² og til **Peder (Grubbe af Tersløse)**, som jo var Asser (Grubbe)'s far. Jf. side 79.

Fra Malmø - - - - til Mors - - - - og til Ribe.

Som nævnt side 48 medvirkede Hr Jens (Falster) s.m. Niels (Winter) på Lunds Landstingsställe, (d. 10/12-1401). (Den 16/9-1434) medvirkede Hr Anders (Falster) s.m. Ingvar (Winter) som vidne i Sct. Babara Kapel i vor Frue Kirke i Ribe. Jf. side 49.

Falster-slægten indtager en vigtig stilling i denne efterforskning. Især gamle Hr Jens (Falster) i Bjerpegård, Sdr. Kirkeby sg., Falster, Sdr. hrd. I²⁸³ er opført 8 af hans børn. Heraf 4 af hans døtre, som var gift ind i forskellige adelsslægter. Dette kan give anledning til mange slægts-sammenhænge. Se fx side 53: ”**Slægts-sammenhænge ud fra Falster-slægten.**”

Som det fremgår af slægts-skemaet, er Hr Otte Jensen (Markmand F.) og Hr Stig Pedersen (Munk m/Bjælke) fætre. En gren af sidstnævnte slægt fortsættes på ”Spindesiden”, hvor den slutter på samme gård, som den begyndte, nemlig **Nørgård, Grinderslev sg., Nørre hrd.** Her boede Gertrud Nielsdatter (Vinter) af Nandrup endnu (d. 11/5-1605) som enke efter Mogens (Spend) til Nørgård.²⁸⁴

Særlig vigtig for efterforskningen er, at vi her finder **Bild-slægten** på Frøslevgård, Mors og **Anne Jensdatter (Spend)** af Udstrup g.m. **Niels Assersen (Vinter)** til Nandrup.

I 3. slægtsled møder vi **Ellen Stigsdatter (Munk)** af Nørgård g.m. **Jens Pedersen Frost (Bild)** til Frøslevgård, Frøslev sg., Mors Sdr. hrd., som var søn af Peder Nielsen (Bild) og sønnesøn af **Niels Ebbesen (Bild)**.²⁸⁵

Det var jo i Bild-slægten, vi første gang mødte Asser Vintersen, nemlig i tingsvidnet af Nr. hrd. Mors. Her medvirkede bl.a. **Hr Tage Nielsen (Bild)**, der var fætter til **Hr Ebbe Strangesen (Bild)**, hvis enke, **Fru Elne af Jølbygård**, Solbjerg sg., Mors, skødede sin gård, Rolstrup på Mors, til Dueholm Kloster.²⁸⁶

(Den 8/1-1419) giver Væbner Jens Frost af Frøslevgård for sine forældres sjælemesse og den synderlige kærlighed, som Prior og Broderskabet har vist dem og ham, sit **øde gods i Tøving, Galtrup sg.**, Mors Nr hrd., til Dueholm Kloster. Underskrevet af bl. a. Peder Mogensen (Due Glob), som var fætter til Inge Thorkildsdatter (Due Glob), Asser Vintersen's svigermor.²⁸⁷

Det øde gods i Tøving, Galtrup sg., der her var tale om, var ”**Hr Tage's bol og Grubbe's gård** med al dets tilliggende”. Hr Tage var Jens Frost's farbror, Hr Tage Nielsen (Bild), som år 1388 var herredsfoged på Sdr., herredsting, Mors.²⁸⁸

Grubbe's gård kan have tilhørt den Grubbe, som år 1415 var kongens foged på Mors (exactor regis).²⁸⁹ Han var muligvis **efterkommer af Iver Grubbe**, der levede i Sdr. Jylland i tiden o. (1313, 1339).

Tage og Peder Nielsen (Bild) var **sønner af Niels Ebbesen (Bild)**. De var **g.m. deres kusiner**, hhv. Cecilie og Elisabeth Esgesdøtre (Bild). Hr Esge Ebbesen Croch (Bild) var værge for sin bror's, Niels Ebbesen's, sønner. Fx på Vendsyssel Ting, år 1347.²⁹⁰

Jens Frost (Bild), kendt i tiden (1422, 1439, var + 1445), overlevede sin far og farbror samt sin fætter, Jens Tagesen (Bild), og **arvede Frøslevgård** m.m. efter sin moster, Cecilie Esgesdatter (Bild).

(Den 11/10-1422) stadfæstede Væbner Jens Frost (Bild) et skøde af sin moster, **Fru Cecilie Esgesdatter**, Hr Tage Nielsen (Bild)'s enke, som giver til **Dueholm Kloster** 1 gård i Fjallerslev, Ovtrup sg., og 2 gårde i Tøving, Galtrup sg., **for fri bolig i Klostret** sin levetid og **sjælemesse** efter sin død. Underskrevet af bl. a. Hr Niels Strangesen (Bild) og Svenning Andersen (Vinter), Væbner.²⁹¹

(Den 19/7-1403) forpligtede **Biskop Eskild i Ribe** sig til at lade holde **sjælemesser for sine venner**, Hr Tage Nielsen (Bild) og hans hustru Cecilie af Frøslevgård, og Elisabeth, Peder Nielsen (Bild)'s hustru af Tandrup, som til Bispens bord og Kapitlet havde **afstået al deres ret** til Markvard Skinkel's gods i Borris.²⁹²

Skinkel's gods i Borris var antagelig en gård i Hjøjoptarp, Sdr. Borris sg., Bølling hrd., som Markvard Skinkel år 1336 på Bølling herredsting forpligtede sig til at tilskøde Ribe Kapitel.²⁹³ **Dette gods i Borris** må have været Hr Tage og Peder Nielsen (Bild)'s **arv efter deres mor**, som var **en datter af Markvard Skinkel** g.m. Niels Ebbesen (Bild).²⁹²

Ved tingsvidnet (d. 18/1-1407)²⁸⁶ mødte vi Asser Vintersen s.m. Hr Tage Nielsen (Bild). **Asser var den første på listen** over de 8 gode mænd, der forseglede skødet. Ved tingsvidnet (d. 11/10-1422)²⁹¹ mødte vi Svenning Andersen (Vinter) s.m. Jens Frost (Bild). Dette tyder på et nærmere venskab/familieforhold mellem Bild-slægten på Frøslevgård og Asser Vintersen's slægt.

Biskop Eskild i Ribe.

I ²⁹⁴ kan man læse, at biskop Eskild i Ribe ifølge sit våbenmærke skulle **tilhøre slægten, (Basse af Tjele)**, og være i familie med Inger Pedersdatter (Basse af Tjele) . Han havde patronymikonet: Feddersen. (Fortsættes på side 54).

s-ø-s-t-r-e

Hr Peder Munk (m. Bjælke) g.m.
 NN Jensdatter (Falster)
 Holbækgård, Rougsø hrd.

Hr Stig Peders. Munk (m. Bjælke)
 g.m. Mette Eriksd. Brune Banner
 Nørgård, Grinderslev sg., Nr. hrd.

Ellen Stigsd. Munk (m. Bjælke) g.m.
 Jens Frost (Bild) til Frøslevgård
 Frøslev sg., Mors Sdr. hrd.

Cecille Jensd. Frost (Bild)
 af Frøslevgård g.m.
 Niels Christiernsen (Skram) til
 Matstrup, Tyrsting sg. og hrd.

Kirsten Nielsdatter (Skram)
 til Frøslevgd., Mors g.m.
 Erik Styggesen (Rosenkrantz)
 til Matstrup, Tyrsting sg. og hrd.

Anne Eriksd. Stygge (Rosenkrantz)
 af Matstrup g.m.
 Jens (Spend) til Udstrup hgd.
 Sdr. Nisum sg., Ulfborg hrd.

Anne Jensdatter (Spend) til
 Gerupgd., Stagstrup sg., Hassing hrd.
 g.m. Niels Asserssøn (Vinter) til
 Nandrup, Flade sg., Morsø Nr. hrd.

Gertrud Nielsdatter (Vinter)
 af Nandrup, Flade sg., Mors
 g.m. Mogens Spend til
 Nørgård, Grinderslev sg., Nr. hrd.

Hr Jens Pedersen (Markmand) g.m.
 NN Jensdatter (Falster)
 Bellinge, Sdr. Kirkeby sg., Falster Sdr. hrd.

Hr Otte Jensen (Markmand) g.m.
 Margrethe Ovesdatter (Steeg)
 Græshave, Sdr. hrd., Lolland

NN Ottesdatter (Markmand) g.m.
 Hr Stig Pors (af Vrandrup), Øllingsøgård
 Græshave sg., Lolland Sdr. hrd.

Hr Erik Stigsen Pors (af Vrandrup)
 til Øllingsøgård, Græshave sg., g.m.
 Gertrud Hermansd., van Hafn

Erik Pors (af Vrandrup)
 til Øllingsøgård (1484, 1523)
 g.m. Margrethe Andersd. (Ulfeldt)

Christiern Pors (af Vrandrup)
 til Øllingsøgård (1522, +1559) g.m.
 Lucie, datter af Morten Ebbesen (Gavnø)

Stig Pors (af Vrandrup)
 til Øllingsøgård (1544, +1603) g.m.
 Karen Clausd. (Daa) til Skovsgård
 Humble sg., Langeland Sdr. hrd.

Rudbek Pors (af Vrandrup) til
 Øllingsøgård og Skovsgård. (1566, +1609)
 g.m. Kirsten Eriksd. (Norby)
 (af Uggerslev) (1583, +1655)

Udfærdiget af: *Aase Winther*

År 1375 var han kannik ved **Slesvig Domkirke**.²⁹⁵

År 1381 var han kannik ved **Ribe Domkirke**.²⁹⁶

År 1385 var han provst i **Varde Syssel**.²⁹⁷

Fra år 1388 og indtil sin død (d. 2/3-1409) var han **Biskop i Ribe**.

Han ligger begravet i Ribe Domkirke. Han roses som en for sit stift særlig omhyggelig Biskop.²⁹⁸

Biskop Eskild's testamente findes som nr. 78 i.²⁹⁹ I dette testamente er bl. a. følgende betænkt med gaver, som kan være **erkendtlighed for godt samarbejde**:

(Forkortelsen: MK's = Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s er anvendt.)

1) Hr Mogens (Munk m/Bjælke) til Boller: en guldring. Bror til Hr Stig (Munk m/Bjælke).

2) Hr Erik (Krummedige) til Rundhof: en guldring. (MK's bror).

3) Sigfred Krook, borgmester i Flensborg: en sølvske. (MK's svigersøn).

4) Sigfred Krook's hustru, Ingeborg: en guldring. (MK's datter).

5) Hr Jens (Skram) til Voldbjerg, Hind hrd.: en guldring. (MK's fætter = morbror søn).

6) Cristine Detmari: dvs Detmar von Gatmer (Blow's) enke:

= Cristine Pedersd. (Jul af Sdr. Jyll.): en guldring. (MK's datter).

7) Mette Winter's: dvs. enke efter en **ægtemand, som hed Winter til fornavn**: en guldring.

8) Hr Henrico Thydesch: "Summan Pisani". (Han må være gejstlig, da han ikke er ridder).

De første 6 personer er kendt andre steder fra. Hr Mogens (Munk m/Bjælke) er ligesom sin bror, Hr Stig (Munk m/Bjælke), fætter til Hr Otte Jensen (Markmand F.). Nr 2-6 er nogle af Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s nærmeste familie. Personer i denne slags dokumenter er som regel **opstillet efter noget, de har tilfælles**. Det kan fx som her være, at **de er i familie med hinanden**. Den Mette (nr 7), som havde været gift med en mand, der hed Winter til fornavn, hører antagelig til i Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s familie.

Vi søger en adelsmand, der hed **Vinter/Winter til fornavn**, og som kunne være **far til Asser Vintersen på Mors**, som levede endnu år 1418. Han havde da voksne sønnesønner, så han måtte være op i årene. Asser Vintersens levetid er anslået til omtrent at være: (* 1345-1350) og (+ efter 1420). Hvis man antager, at hans far's levetid lå 20-25 år før hans, så var hans far måske død o. år 1400. At hans enke, Mette, så levede endnu år 1409, er ikke usandsynligt. **Winter må givet være adelig**, når vi finder ham i biskop Eskild's testamente sammen med Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s familie. Han har antagelig haft et erhverv der medførte, at biskop Eskild i embeds medfør havde haft samarbejde med ham.

4 Biskopper og 2 gange Eskild (Basse af/til Tjele).

Som tidligere nævnt var **Asser Pedersen (Grubbe)**'s børn ukendte, da hans svoger, Hr Folmer Folmersen (Lunge), år 1356 solgte deres gårde i Hellested, Stevns hrd., til kong Valdemar Atterdag. Grunden til at **de var ukendte** var sikkert, at **de havde forladt deres hjemegn** på Sjælland. Det blev jo ikke deres far, Asser Pedersen (Grubbe), der overtog Harrestedgård efter sin mor, Fru Inger Karlsdatter (Rani), men derimod hans halvbror, Henrik Ivensen (Markmand Sj.).³⁰⁰

Peder Ingemarsen (Grubbe) og Johannes Mogensen (Grubbe) var fætre. Følgelig var Asser Pedersen (Grubbe) og Hr Mogens Jensen (Grubbe) næstsøskendebørn.³⁰¹ Johannes Mogensen (Grubbe) var i tiden 1340-45 formentlig ^{2.)} g.m. Inger Stigsdatter (Hak) af Skærsø. Hun blev derved stedmor til alle hans børn af 1. ægteskab, da Hr Bent Buig (Grubbe), der må anses for at være den yngste, var ridder år 1350 og dermed mindst 18 år. At det forholder sig sådan, får man en formodning om af følgende tingsvidne.

Hr Niels Stigsen (Hak) af Riis solgte år 1355 s.m. sin svoger Hr Jens Esbernsen (Kruppen) g.m. Christine Stigsdatter (Hak) og sin mor's brødre Peder og Jakob Herlufsen (Grubbe af Særslev) noget arvegods efter Hr Herluf Jakobsen (Grubbe af Særslev) til kong Valdemar Atterdag. Signeret af:

Hr Henrik, biskop i Roskilde (1349-1368), Hr Mogens Jensen (Grubbe), biskop i Børglum (1354-1365), Saxe Pedersen (Uldsax) og Erik (Barnumsen) af Skarsholm.³⁰²

Hr Niels Stigsen (Hak), Christine Stigsdatter (Hak) og Inger Stigsdatter (Hak) var søskende. Deres forældre var Stig Pedersen (Hak) af Riis, Ods hrd., g.m. datter af Hr Herluf Jakobsen (Grubbe af Særslev) og hustru (en datter af Hr Peder (Grubbe)).³⁰³ Det, at **Hr Mogens Jensen (Grubbe)** her medbesegler, peger jo i retning af et **nærmere bekendtskab med Inger Stigsdatter (Hak)** og hendes familie.

Stig Pedersen (Hak) havde en søster, Kirstine Pedersdatter (Hak), som var g.m. Jakob Absalonsen (Ulfeldt).³⁰⁴ Deres søn var **Hr Niels Jakobsen (Ulfeldt), som var biskop i Roskilde** i tiden (1368-1395). Han var Inger Stigsdatter (Hak)'s fasters søn, dvs. hendes fætter.

Inger Stigsdatter (Hak) havde en biskop mere i sin nærmeste familie, idet hendes mor var kusine til **Jakob Poulsen (Grubbe af Særslev), der var biskop i Roskilde** i tiden (1344-1349).³⁰⁵

I det følgende skal ved eksempler vises, hvorledes **disse biskopper har haft tilknytning** til personer i denne slægtshistorie.

Niels Kiste skænker gods i Østrup, Art's hrd., til Sct. Clara Kloster, Roskilde som sjælegave for sig selv og sine forældre.³⁰⁸ Signeret af: **Hr Jakob Poulsen (Grubbe af Særslev)** dekan, Magister Henrik, prepositi, Stig Pedersen (Hak), Mathei (Taa),³⁰⁶ Johannes Olufsen (Lunge),³⁰⁷ m. fl.

Ingefred af Ganløse, enke efter Hr Lagonis, Marsk (= Lage Ovesen (Panter)),³⁰⁹ skyldte **Hr Jakob Poulsen (Grubbe af Særslev)** biskop i Roskilde en vis sum penge, for hvilke hun pantsatte sit gods i Venslev, V. Flakkebjerg hrd.³¹⁰ Signeret af:

Fru Ingefred af Ganløse og Niels Eriksen (Saltensee af Linde) til Hørningsholm.

(Hans datter, Eline Nielsdatter (Saltensee af Linde) var g.m. Hr Benedict Buig (Grubbe)).

Fru Ingefred af Ganløse var datter af Hr Peder Jonsen (Litle Galen) og sønndatter af Hr Jon Jonsen (Litle Galen) g.m. Ingefred til Hørningsholm. Hun var **kusine til Margrethe Tygesdatter (Galen)** g.m. Hr Henrik Albertsen (Eberstein).³¹¹

Fru Cristina, datter af Hr Johan Sjællandsfarer d. ældre, var g.m. Torben Jonsen (Litle Galen) til Over Vindinge, Sværdborg sg., Hammer hrd. År 1316 gav hun gods i Over Vindinge til Sct. Agnete Kloster i Roskilde med samtykke af sin søn, Peder Torbernsen.³¹² Hun indgav sig senere til dette kloster.³¹³ Signeret af:

Hr Jakob Poulsen (Grubbe af Særslev), dekan, Hr Niels Jensen (Due), kannik og Hr Lamberti Olofsen, kannik ved Domkapitlet Roskilde.³¹⁴

Laurids og Anders Pedersen (Panter) havde pantsat Nebbegård med andet gods i Herslev sg., Sømme hrd., til Hr Johannes Æuær, høvedsmand på Kalundborg, som straks overdrog pantet til kongen.³¹⁵ Signeret af:

Hr Mogens Jensen (Grubbe) biskop i Børglum og Hr Peder (Munk m/Bjælke) til Holbækgård, (Hr Mogens og Hr Stig (Munk m/Bjælke)'s far).³¹⁶

Nebbe ejedes tidligere (o. år 1315) af **Fru Ingefred Tokesdatter (Galen)** enke efter Peder Nielsen (Galen) af Tåsinge og **søster til Margrethe Tygesdatter (Galen)** g.m. Hr Henrik Albertsen (Eberstein).³¹⁷

Anders Pedersen (Panter) til Hvidkilde var g.m. **Elisabeth Nielsdatter (Manderup)** til Svanholm. **Deres søn:** Knud Andersen (Panter) til Svanholm var ^{1.)} g.m. Cecilie Evertsdaughter (Moltke). **Deres søn:** Hr Niels Knudsen (Panter) til Svanholm fik år 1447 **af sin moster: Fru Elne Evertsdaughter (Moltke)** g.m. **Hr Anders Jakobsen (Lunge)**, tilskødet Årup og Årup mølle, Snedsted sg., Hassing hrd.³¹⁸

Hr Erik Barnumsen til Skarsholm skødede til Fru Marine af Tostarp, Ingelstads hrd., Skåne, sin hustru's, (Fru Gertrud Pedersdatter (Grubbe)'s), mødrende gods i Skåne og i Sønderød i Løve hrd., Sjælland. Signeret af: **Hr Mogens Jensen (Grubbe)** biskop i Ribe, Hr Peder (Grubbe) til Ordrup og Hr Niels Stigsen (Hak).³¹⁹

Hr Offe Pedersen (Neb) til Egede, Ø. Egede sg., Fakse hrd., fik gods i Ørslev, Løve hrd., i pant af Hr Erik (Hasenberg). Signeret af: Hr Johannes Clementsen (Rani C-grenen) og **Hr Mogens Jensen (Grubbe)** kannik i Roskilde.³²⁰ (Bemærk især her, at de 2 sidstnævnte signerer sammen. Jf. side 102, linie 4).

Hr Christoffer Eriksen havde været g.m. **Helene Olufsdatter (Saltensee af Tystofte)**. Han var død år 1370. Hun havde været ¹⁾ g.m. **Hr Niels Jensen (Munk)** af Kelderbæk. Et tingsvidne vedrører afdøde **Hr Christoffer Eriksen**, der tidligere havde haft et vikarie i Roskilde Domkirke, mens **Hr Thomas Lamberti** var presbyter ved Domkapitlet i Roskilde. Signeret af: **Hr Niels Jakobsen (Ulfeldt), biskop i Roskilde.**³²²

Helene Olufsdatter (Saltensee af Tystofte), enke efter **Hr Christoffer Eriksen**, pantsatte år 1370 noget gods i Markeslev, Tuse hrd., til **Hr Niels (Basse) V** (gl. **Basser**). Signeret af: **Hr Bent Biug (Grubbe)** til Gunderslevholm og **Hr Mathie**, præst i Højby, Tuse hrd.³²³

Hr Christoffer Eriksen var søn af **Margaretha Jacobsdatter (Glob)** g.m. **Erik Sjællandsfarer af Orebygård, Lolland**, som var **en naturlig søn af Valdemar Atterdag ved Tovellille af Lanterygen.**³²⁴ En datter af ovennævnte par var **Bodil Eriksdatter Sjælladsfarer**, som blev g.m. **Laurids Jensen (Blaa) til Orebygård**, Musse hrd., Lolland. År 1376 boede **Margaretha Jacobsdatter**, enke efter **Erik Sjællandsfarer**, i **Høoth (=Højstgård)**, Horslunde sg., Lolland Nr. hrd.³²⁵. Signeret af: **Hr Jens Staverskov (Gøye)** til Kelstrup hgd., Errindlev sg., Fuglse hrd., og **Niels Jensen (Griis af Lolland)** til Udstolpe, Slemminge sg., Musse hrd. Det er værd at bemærke, at **Hr Jens Staverskov's søn, Henrik Staverskov (Gøye)**, år 1381 solgte gods til **Axel Andersen (Mule af Kjærstrup)** s.m. **Mogens (Gøye)** af Krenkerup, **Peder (Taa)**, **Mads Jensen** af Bellinge og **Otte Jensen** af Saltø, de 2 sidstnævnte var **begge af slægten (Markmand af Falster)**. Disse personer var alle kendte fra vor slægtshistorie.³²¹

Ebbe Jakobsen (Lunge) havde af **biskop Niels Jakobsen (Ulfeldt) Roskilde**, bispestolens gods, Østrup Bispegård, Sømme hrd., i leje.³²⁶

Benedictus Bænitsen V, pantsætter år 1363 gods i Ydby, Tuse hrd., til **Hr Christoffer Eriksen**, som boede i Ydby. Signeret af: **Hr Oluf Jensen (Saltensee af Tystofte)**, **Hr Peder (Grubbe) af Ordrup**, **Hr Niels Knudsen (Manderup)** til Svanholm og **Henrik Jensen (Neb)** til Kragerup.³²⁷

År 1353 pantsatte **Hr Oluf Jensen (Saltensee af Tystofte)** "sin hustrus hovedgård i Broby" til **Hr Folmer Folmersen (Lunge)**. Man ser heraf, at **Hr Folmer Folmersen (Lunge)**, som jo havde kendt **Asser Pedersen (Grubbe)'s** børn, også må have kendt **Helene Olufsdatter (Saltensee af Tystofte)'s** far.³²⁸

Biskop Eskild (Basse af Tjele) havde **en navnebror**, nemlig **Eskild Ibsen (Basse af Tjele)**, som var g.m. **Else Svendsdatter (Udsen)**. Hendes mor var **Christine Andersdatter (Hvide)** til Tordrup og Sostrup hgd., g.m. **Hr Svend (Udsen)**. Hun var næstsøskendebarn til **Hr Anders Offesen (Hvide)** til Bjørnholm og Eskebjerg på sin fars side. På sin mors side var hun næstsøskendebarn til **Hr Andes Jakobsen (Lunge)**. Jf. slægtsliste side 59: "Gren af Marsk Stig's slægt" samt følgende skema.³²⁹

Oluf Lunge.

A. Oluf Olufsen (Lunge)

B. Johannes Olufsen (Lunge)

1. Hr Jakob Olufsen (Lunge)

1. Johanne Jensdatter (Lunge)

b. Hr Anders Jakobsen (Lunge)

c) Christine Andersdatter (Hvide)

Christine Andersdatter (Hvide) danner således ”bindeled” mellem **Hr Anders Jakobsen (Lunge)** (med Vinter-slægten i Malmø og Lund) og **Hr Anders Offesen (Hvide)** til Bjørnholm (med Vinter-slægten på Mors). Samtidig knytter hun ved sin svigersøn, Eskild Ibsen (Basse af Tjele), også biskop Eskild (Basse af Tjele) til slægten.

Else Svendsdatter (Udsen) til Tjele var:¹⁾ g.m. **Eskild Ibsen (Basse af Tjele)** og ²⁾ g.m. **Mogens Jensen (Løvenbalk)**. År 1450 skødede hun som enke gods i Ø. Lisbjerg hrd., til Hr Otte Nielsen (Rosenkrantz).³³⁰

Signeret af:

Hr Jens Iversen (Lange-Munk), Biskop i Aarhus.³³¹

Hr Henrik Knudsen (Gyldenstjerne) til St. Restrup hgd., Hornum hrd.³³²

Hr Markvard Markvardsen (Skiernov I) Ærkedegn i Aarhus.³³³

Hr Aksel Lagesen (Brok) til Clausholm, Voldum sg., Galten hrd.³³⁴

Anders Pedersen (Petz) V, til Rosenholm, Hornslet sg., Ø. Lisbjerg hrd.³³⁵

g.m. Cecilie Jensdatter Frost (Bild) til Frøslevgård, Mors.

Morten Nielsen (Vognsen af Stenshede) V, til Rolsøgård, Rolsø sg., Mols.³³⁶

Gertrud Svendsdatter (Udsen) til Sostrup var ¹⁾ g.m. **Lange Jens Ovesen (Mur-Kaas)**,³³⁸ Gravlevgård, Hornum hrd., som på Rougsø Herredsting stadfæstede **Bo Legel's skøde på Stenalt til Jens (Mus)**.³³⁷ Bo Legel (o. år 1356-75) var ud af Strangesen (Bild)-slægten.³³⁹ Jens (Mus) var g.m. Mette Strangesen (Bild). Hun var søster til Hr Ebbe Strangesen (Bild) til Rolstrup Mors. Det var Jens (Mus)'s far, Laurens (Mus), der år 1390 tilskødede Hr Otte Jensen (Markmand F.) gods i Græshave på Lolland, som blev en del af det senere Øllingsøgård. **Gertrud Svendsdatter (Udsen)** var ²⁾ g.m. **Hr Niels (Munk m/Bjælke)** også kaldet: (Mus til Brusgård), Galten hrd. Han var søn af Hr Stig (Munk m/Bjælke) til Nørgård, Grinderslev sg., Nørre hrd., der som tidligere nævnt, var fætter til Hr Otte Jensen (Markmand F.).

Kirsten Svendsdatter (Udsen) var g.m. **Hr Timme Krummedige (Wittekop)** til Sandholt, Sallinge hrd. Timme var næstsøskendebarn til Mette Segebodsdatter (Krummedige). Deres 3 sønner: Blasius, Hr Johan og Svend (Wittekop) berettigede (d. 7/1-1456): **Hr Timme Nielsen (Rosenkrantz)** til Stensballegård, Vor hrd., til at indløse deres mødrende gods i Tørring, Vrads hrd., og andetsteds, som **Hr Peder (Skram) til Voldbjerg** og Urup, Vor hrd., havde i pant, og at beholde det til brugeligt pant indtil det blev indløst.³⁴⁰

Gren af Marsk Stig Andersen's slægt (De jyske Hvide).

Trap er J P Trap: "Danmark" 5. udg., amsbind 1-26 + bd. 27-31.
SRD er: "Scriptores Rerum Danicarum Medii Aevi" div. bind
DAA er "Danmarks Adels Aarbog" div. årgange.

Af Hvide-slægt:

De indgifte slægter:

Hr Skjalms (Hvide), Høvedsmand
på Sjælland og på Rügen
(1040,+1113) (DAA 1898, s. 222)

g.m. Signe Asbjørnsdatter
Fjenneslev hgd.
(f. ca. 1050, d. ca. 1086)

Ebbe Skjalmsen (Hvide)
Stiftede Sorø Kloster. (+1150)
Knardrup hgd. Galen: (DAA 1893, s. 154)

g.m. Ragnhild, Gerdrup hgd.
Eggeslevmagle sg.
V. Flakkebjerg hrd. (Trap 8, s. 862)

Sune Ebbesen (Hvide) (+ 1186)
Knardrup hgd. (Trap 6, s.261)

g.m. Cecilie
(SRD IV, Tab. IV)

Ebbe Sunesen (Hvide), Knardrup hgd.
(1196, +1208) (DAA 1893, s. 154)

g.m. Arina
(SRD IV, Tab. IV)

NN Ebbesdatter (Hvide)
Galen: (DAA 1893, s. 155)

g.m. Grev Engelbrecht af Gleichen
(SRD IV, Tab IV)

NN Engelbrechtsdatter
af Gleichen (SRD IV, Tab IV)

g.m. Niels (Neb)
(DAA 1906, s. 300)

Hr Offe Nielsen (Neb), Drost
(1268-77) (+ 1293) (DAA 1906, s. 300)

g.m. NN.

NN Offesdatter (Neb) (f. 1240)
(1314) (DAA 1906, s. 302)

g.m. Hr Stig Andersen (Hvide), Marsk (1275)
(DAA 1898, s. 227) (+ 1293)
Tit: Kongsdal, Undløse sg., Merløse hrd.
Eskebjerg, Stubberup sg., Bjerger hrd.
Møllerup, Feldballe sg., Djurs Sdr. hrd.
Bjørnholm, Tirstrup sg., Djurs Sdr. hrd.

Hr Anders Stigsen (Hvide) (1304, 1318)
Tit Kongsdal, Bjørnholm og Møllerup

g.m. Margrethe Nielsdatter (Lændi)
(DAA 1899, s. 196) (Sparre-Kaas)

Hr. Stig Andersen (Hvide)
(DAA 1898, s. 227) (1325, + 1369)
Tit: Tygestrup (=Kongsdal),
Møllerup og Bjørnholm.

g.m. Tove Andersdatter.
Våbenmærke:
Svane med guldring om halsen

Offe Andersen (Hvide) g.m. NN Lauridsdatter (Abildgaard)
(DAA 1898,s.229) (DAA 1884, s.4)
(1342, + 1350)
Tit Tordrup hgd., Ørum sg., Galten hrd. (Trap 18,796).

Hr Offe Stigsen (Hvide)
(DAA 1898, s. 228) (1353, + 1359)
Tit Eskerbjerg (Trap 12, 311)

g.m. Maren Jensdatter (Munk)
(DAA 1905, s. 296)

Hr. Anders Offensen (Hvide) g.m. Johanne Jensdatter (Lange)
(DAA 1898,s. 229) (1347, 1395) (DAA 1902, s.315)
Tit Tordrup (senere Frisensvold) (1391, var + 1396)

Hr. Anders Offensen (Hvide)
(DAA 1898, s. 228) (1362, + 1420)
Tit: Bjørnholm og Eskerbjerg

g.m. Else Holgersdatter (Krognes)
(DAA 1893, s. 273)
(*1379, + 1470) (2) g.m.
Hr. Ote Nielsen (Rosenkrantz)
tit Hveringholm, Rigshofmester

Christine Andersd. (Hvide) g.m. Hr. Svend Udson
(DAA 1898, s.230) (DAA 1945, s.117) (1382,1415)
Tit Tordrup og Sostrup hgd., Ojerrild sg., Djurs nr. hrd.
(Enke 1428) (Trap 18, 920)

Eise Svendsdatter (Udson) g.m. Enkild Ibsen (Basse af Tjele)
(DAA 1945, s.118) (enke 1450,+1482) (DAA 1886,s. 49) (1418, 1428)
(2) g.m. Mogens Jensen (Levenbalk) Tit Tjele, Tjele sg., Sønderlyng b.
Tit Aunbjerg, Sjørølev sg., Lyngård h. (Trap 17, s. 338).
(DAA 1903, s. 291) (Trap 17, s. 415)

Udfærdiget af: *Aase Winther*

Våbenmærke: "Danmarks Adels Aarbog", årg. 1898, Hvide, side 226.

Fru Grete Henriksdatter (Brokdorf) af Løgismose, Baag hrd., enke efter **Jens Pedersen (Panter)** til Højrup hgd., Baag hrd., skyldte **Henneke (Krummedige)** til Sandholt, Sallinge hrd., 26 mk.lyb., for hvilket beløb hun pantsatte sin gård i Sdr. Broby, Salling hrd.
Signeret af: **Hr Timme (Krummedige)** til Sandholt, **Fru Mette Pedersdatter (Present)** af Løgismose, enke efter **Laurids Jensen (Panter)** til Løgismose og Kjeldkær.³⁴¹

Anders Pedersen (Panter) til Svanholm og Jens Pedersen (Panter) til Højrup hgd., Baag hrd., skyldte **Jakob Willesen (Ferke)** en vis sum penge, for hvilket beløb de pantsatte Kjeldkær hgd., og Vingsted mølle, Tørrild hrd.
Signeret af: **Henneke (Limbek)** til Gram slot, Frøs hrd., **Thomas Iversen (Lange-Munk)** og **Hr Esbern Tagesen (Emmiksén)**.³⁴²

Med de 3 søstre **Else, Gertrud og Kirsten Svendsdøtre (Udsen)** og deres ægtemænd nåede vi således frem til flere personer kendt fra slægtshistorien. **Dette må betyde, at vi er på rette spor.**

Familie-sammenhænge ud fra Bryske-slægten.

Markvard (Bryske) g.m. **Matheusdatter (Taa)** til Kragerup, Løve hrd. ³⁴³

Hr Hartvig (Bryske) g.m. ^{1.)} **Kristine Nielsd. (Hak)** & ^{2.)} **Elsif Pedersd.**(Jul af Sdr. Jyll).³⁴⁴
Til Kragerup Løve hrd., og Højbygåd Tuse hrd.

Birgitte Hartvigsd. (Bryske) g.m. ^{1.)} **Eskild (Falk)** & ^{2.)} **Poul Jensen Grib (Jernskæg)**.³⁴⁵
til Gisselfeldt Frøslev- linien.

Kirstine Hartvigsd. (Bryske) g.m. ^{1.)} **Herman (van Hafn)** & ^{2.)} **Christian (Rud)** til Hessel.³⁴⁶
Til Kragerup.

Ad ^{1.)} **Gertrud Hermansd.** (van Hafn) g.m. ^{1.)} **Hr Erik Stigsen (Pors)** & ^{2.)} **Jep Jude** til Olstrup.³⁴⁷

Maren Hartvigsd.(Bryske) g.m. **Hr Brune Erik Eriksen (Banner)**, Rigsråd, Lensmand.³⁴⁷

Deres datter var:

Helvig Eriksd. Brune (Banner) g.m. **Erik Timmesen (Rosenkrantz)** til Engelsholm.³⁴⁸

Helvig's faster var:

Mette Eriksd. Brune (Banner) g.m. **Hr Stig Pedersen (Munk /Bjælke)**, til Nørgård, Salling.³⁴⁸

Erik Timmesen (Rosenkrantz) havde 2 halvsøstre:

Anne Timmesd. (Rosenkrantz) g.m. **Oluf (Sommer)** g.m. ^{1.)} **Mette Christiernsd (Skram)**.³⁴⁹
til Løjstrup til Mattrup.

Mette Timmesd. (Rosenkrantz) g.m. Christiern Pedersen (Skram)²⁾ Anne Knudsd. (Reventlow).³⁴⁹ Mette Christiernsd. (Skram)'s bror var:
Niels Christiernsen (Skram) til Mattrup g.m. Cecilie Jensd. Frost (Bild) til Frøslevgård, Mors.³⁵⁰

(van Hafn)-slægten fortsat:

Henning (van Hafn) til Bramslykke, Musse hrd., g.m. Kirsten Christiernsdatter (Frille).³⁵⁰

Kirsten's søster var:

Christine Christiernsd. (Frille) g.m. Peder (Pors af Vrandrup).³⁵¹

Kirsten's halvbror var:

Hr Eggert Christiernsen (Frille) til Sandholt, Sallinge hrd., g.m. Anne Iversdatter. (Jul af Sdr. Jyll.).³⁴⁴

Henning (van Hafn)'s sønner:³⁴⁶

Verner (van Hafn) g.m. Karen Christiernsd. (Rud) af Hessel.

Christoffer (van Hafn) g.m. Mette Christiernsd. (Rud) af Hessel.

Christiern (van Hafn) g.m. Birgitte Pedersd. (Flemming) til Atterup, Ods hrd.³⁵¹

Sidstnævnte ægtefæller blev år 1463 optaget i Maarkær Kloster's Broderskab i Strukstrup hrd., Slesvig. Det år var Paulus Winter Prior i Klosteret og endnu i nov. 1487.^{352 353}

Følgende tingsvidne giver os et indblik i Hartvig (Bryske)'s bekendtskabskreds.

Hartvig (Bryske) skylder Hr Peder, Biskop i Roskilde, 600 Mr., lyb., for hvilket beløb han pantsætter sit gods i Næsby, Tybjerg hrd. Signeret af:

Hr Predbjørn (**Podabus**) til Egholm, Voldborg hrd., Hr Elef Elefsen (**Bild**), Jakob (**Kalf**) til ? Palsgård, Hr Zabel (**Kerkendorf**), Johannea (**Lykke m/Møllehjul**), Anders (**Petz**) til Holm, Anders Jensen (**Stangeberg**), Niels Vognsen (**Jul af Sdr. Jyll.**) g.m. **Inger Hermansdatter (Pennow)**.³⁵⁴

Hr Hartvig (Bryske) havde været g.m.²⁾ **Elsif Pedersdatter (Jul af Sdr. Jyll.)**, hvilket fremgår af følgende dokument, udfærdiget i Haderslev (d. 26/11-1416).³⁵⁵

"Jeg Elsif Pedersdatter, Hr Hartvig (Bryske)'s Husfrue, har modtaget 300 Mk., lyb., af Biskop Peder i Ribe". Signeret af: Henning (Reventlow), Poul (Dosenrode) og Tord Iversen, V.

Af skemaet: "Familie-sammenhænge ud fra Bryske-slægten" ses, at de 3 søstre, Birgitte, Kirstine og Maren Hartvigsdatter, med deres ægtemænd og børn forbinder Bryske-slægten med personer og slægter kendt fra denne slægtshistorie.

Birgitte: ved Falk- og Jernskæg-slægterne.

Kirstine: ved datteren Gertrud g.m. Hr Erik Stigsen (Pors af Vrandrup).

Maren: ved sin ægtemand, som er bror til Mette Eriksd. Brune (Banner), der var g.m. Hr Stig Pedersen (Munk m/Bjælke) til Nørgård Salling.

Maren: ved sin datter, Helvig g.m. Erik Timmsen (Rosenkrantz). Erik's halvsøster: Anne Timmesdatter (Rosenkrantz) g.m. Oluf (Sommer) til Løjstrup.

Oluf (Sommer)'s far **Christen (Sommer)** til Gjandrup, Aalum sg., Sønderlyng hrd., og (Mus) af Brusgård (**Hr Niels Stigsen (Munk m/Bjælke)**) var i familie med hinanden gennem deres hustruer. Dette fremgår af følgende tingsvidne.³⁵⁶

Citat: "Et tingsvidne af Middelsom Herredsting, at den gård i Mammen sg., som Niels Villaszen ibor, den er (Mus) af Brusgård og (Sommer) af Løjstrup med rette oppo-kommen med deres hustruer".

(Mus) af Brusgård var jo g.m. Gertrud Svendsdatter (Udsen).

Christen (Sommer) var g.m. Berte/Anne (Pig), datter af Mogens (Pig) til Nørbeg³⁵⁷ g.m. Kirstine Kalfsdatter. Enke (1460, 1464).

Oluf (Sommer)'s slægtning, **Jens Andersen (Kanne) V**, til Gjandrup, Prior i Ring Kloster og **Otte (Bøjstrup) V**, af Isgård, Tved sg., Mols hrd., var begge med til at **signere skødebrevet**, da Else Svendsdatter (Udsen), som enke år 1450, skødede gods i Ø. Lisbjerg hrd., til Hr Otte Nielsen (Rosenkrantz).³⁵⁸

Bidstrup hgd., Granslev sg., Houlbjerg hrd., tilhørte år 1345 Peder Jensen (Galskyt)³⁵⁹ og senere Hr Jens Eskildsen (Falk) til Vallø. Han var ^{1.)} g.m. Margrethe Holgersdatter (Krogno).³⁶⁰ I tiden (1461-68) skrev Hans Eriksen (Jordbjerg-slægten) sig til Bidstrup og solgte den derpå. (Den 26/5-1467) fik velbyrdig mand Hans Eriksen (Jordbjerg) på Galten Herredsting et tingsvidne af 8 Dannemænd, som bevidnede, at der **ikke havde været kere på Bidstrupgård de sidste 60 år**, mens gården havde været i familiens værge. Først ved Fru Kirsten Jensdatter (Falk) g.m. Hr Hennig (Podebusk) og derefter ved deres datter, Marine Hensdatter (Podebusk) g.m. Hans Eriksen (Jordbjerg).³⁶¹

År 1512 solgte Oluf (Sommer)'s enke, **Anne Timmesdatter (Rosenkrantz)**, 2 gårde i "Snee" (Nr. Snede, Vrads hrd ?) til **Erik Styggesen (Rosenkrantz)** til Mattrup, Tyrsting hrd. Han var g.m. **Kirsten Nielsdatter (Skram)** til Mattrup og Frøslevgård, Mors.³⁶² Signeret af:

Ove (Skram) til Hammergegård, Hammer sg., Vrads hrd.

Peder (Skram) til Stovgård, Tørring sg., Vrads hrd.

Christiern Pedersen (Skram) til Urup, Østbirk sg., Voer hrd.

Af oversigtsskemaet, side 60-61, fremgår, hvorledes Oluf (Sommer), Mette Timmesdatter (Rosenkrantz) og Cecilie Jensdatter Frost (Bild) **var indgifte i Skram-slægten**.

På det store ”**Oversigts-skema**” til ”På sporet af Asser’s aner”, side 43, indsættes efter:
Hr Tyge (Lunge) g.m. Anne Nielsd. (Kabel) til Kristianssæde, Fugle hrd., følgende 3 celler.
Elsebe Tygesdatter (Lunge) g.m. Hr Mogens (Krabbe) til Bustrup, Rødding hrd.³⁶⁴
Rigsmarsk Hr Tyge (Krabbe) g.m. Anne Nielsd.(Rosenkrantz) til Skedal, Tønnersø hrd.³⁶⁵
Elsebeth Tygesd. (Krabbe) g.m. Rigsråd, Rigsmarsk Hr Peder (Skram) til Urup, Voer hrd.³⁶⁶

Som noget nyt får vi nu (**Sommer**) og (**Krabbe af Østergård**)-slægterne med i slægtshistorien. Man bemærker deres våbenmærkers lighed med (Munk)-slægtens.

Hr Peder (Skram) til Urup, som han ejede fra o. 1512 til og med 1581, var søn af Christiern Pedersen (Skram) g.m. Anne Knudsdatter (Reventlow). Urup hgd. ligger i Østbirk sg., Voer hrd. I samme sogn var der en samling gårde og huse kaldet Monbjerg. Ifølge ”Skanderborg Registre” blev der år 1501 foretaget følgende Lovhævd i Østbirk. Citat: ”Lovhævd til Bierke Kirke, som **Jens Vinter** gjorde paa en Otting Jord paa Monbjerg Mark og Kong Hans’s Stadfæstelse derpå”.³⁶⁷

År 1534 boede **Jes Wynther på Urienkoff** (det er Ørskovgård, Ørridslev sg., Voer hrd.). Jes Wynther havde en bror, **Anders Vinter**, som var blevet **uenig med Hr Peder (Skram)** om noget. En dag, før maj 1531, da de mødtes på Bierke kirkegård, endte en **skarp ordveksling** i håndgemæng og våbendragning og Anders Vinter blev dræbt.³⁶⁸

I påsken 1534 modtog Jes Wynther på familiens vegne **mandebod fra Hr Peder (Skram)** som bøde for Anders Vinter, som han ihjelslog. Sagen havde da varet 3½ år.
Morale: **Man vogte sig vel** for at blive uvenner med Hr Peder (Skram), ”Danmark’s Vovehals”.

Hr Jens (Skram) af Voldbjerg, Hind hrd., var med i 2 Ribe-biskoppers testamenter. Første gang år 1388 i **Biskop Hans Mikkelsen’s testamente.**^{#)} Hans bror, Christiern (Skram) til Matstrup med hustru Kirsten Jespersd. (Raasted) samt provst Hr Eskild (Basse af Tjele) var ligeledes med og fik gaver. Næste gang var år 1409 i **Biskop Eskild’s testamente.**^{##)} Her var Winter’s enke, Mette, opført sammen med Mette Segebodsdatter (Krummedige)’s slægt. Sidstnævnte Mette var kusine til Hr Jens og Christiern (Skram).³⁶⁹ Hr Jens (Skram) var af begge biskopper blevet **beskikket til Executor** for deres testamenter. Man antager derfor, at han i begge biskoppers tid har været **en af Bispestolens vigtigste Lensmænd.**³⁷⁰

Hr Jens (Skram) havde været **gift 2 gange:** ^{1.)} g.m. **Birgitte Ottedatter (Skin- kel)** (3 søblade). ^{2.)} g.m. **Else Nielsdatter (Glob)** til Todbøl (3 søblade). Gennem sin hustru Birgitte var han i familie med den NN Markvardsdatter (**Skinkel**), som var g.m. **Niels Ebbesen (Bild)** til Nørreris, Sabro hrd. Hun var hans svigerfar’s kusine. Hr Jens (Skram) havde haft krav på **gods i Borris sogn**, Bølling hrd. År 1416 havde han gods i pant i Borris sg., af Fru Alhed, Lage (Urne)’s. Hun gav da Kannikken Anders (Brok) fuldmagt til at indløse det.³⁷¹

Gården **Todbøl, Kallerup sg.**, Hundborg hrd., ejedes i tiden (1348, 1384) af Niels (Glob) (3 søblade). Efter hans død gik **Todbøl til datteren Else (Glob)** og hendes mand, Hr Jens (Skram), der skrev sig til den år 1422. År 1443 var det **Christiern Thorkildsen (Due Glob)**, der ejede Todbøl. Han var antagelig i familie med Else (Glob) og havde købt gården efter hende. Han var **bror til Inge Thorkildsdatter (Due Glob)**, Asser Vintersen's svigermor.³⁷²

Søgård, Sjørring sg., Hundborg hrd., solgte Hr Jens (Skram) til Todbøl år 1418 til Bispestolen i Børglum. Han var muligvis kommet i besiddelse af gården gennem sit ægteskab med Else Nielsdatter (Glob).³⁷³

Ridder Jens (Skram) og hans hustru, Else Nielsdatter (Glob), skøder til **Dueholm Kloster en gård i Alsted sg.**, Mors Nr. hrd., der var hendes arv efter hendes forældre til deres efterkommeres sjæles nytte.³⁷⁴ Signeret af:

Hr Niels Strangesen (Bild) til Norringtoft, Sjørring sg., Hundborg hrd.

Hr Niels Mikkelsen (Krabbe af Østergård) til Nissum, Aasted sg., Harre hrd.

Slægts-sammenhænge ud fra Skram-slægten.

Hr Peder (Skram) til Voldbjerg, Urup m.m.²⁾ g.m. Anne Nielsdatter (Banner).³⁷⁵

Niels (Skram) til Stovgård g.m. Bege Andersdatter (Skram) til Tovskov.³⁷⁶

Peder (Skram) til Stovgård g.m. Kirsten Enevoldsd. (Rafvad) til Alsted, Ø. Nykirke sg.³⁷⁷

Bege Pedersdatter (Skram) g.m. Jørgen Hansen (Juel) til Brinke, Ballum sg., Lø hrd.³⁷⁸

Karen Jørgensdatter (Juel) g.m. Christoffer Lunge (Dyre) til Odden, Mygdal sg. Vennebjerg.³⁷⁹

Ove Lunge (Dyre) til Odden³⁾ g.m. Anne Maltedsdatter (Sehested).³⁸⁰

Ad:³⁾ Ove Lunge førte arvesag for Knud Nielsen (Vinter)'s arvinger efter hans død i 1590 på Overgård, Sundby sg., Mors Nr. hrd. Sagen endte (d. 2/6-1592) ved Kong Christian IV's Retterting i København.

Johan (Pors af Vrandrup) blev tipoldefar til Knud Nielsen (Vinter) ved sin datter, Anne Johansd. (Pors af Vrandrup) g.m. Jørgen (Skadeland) til Lille Restrup, Hvam sg., Rinds hrd.³⁸¹.

Anne Nielsdatter (Banner) var datter af:

Hr Niels Eriksen (Banner) til Vinstrup g.m. **Johanne Andersdatter (Panter)** til Asdal.

Johanne Andersd. (Panter)'s faster, Ingeborg Nielsdatter (Panter), var ^{2.)} g.m. Hr Anders Jakobsen (Lunge) til Gunderslevholm.

På side 67 ses kopi af originalt håndskrift fra: "Genealogisk-heraldisk Selskabs Arkiv" Rigsarkivet, København.

De anførte data om Winter-slægten stemmer med, hvad man har om dem andre steder dog bortset fra, at det ikke var en datter af Eiler (Jul af Sdr. Jyll) **Svend Winter blev gift med** på Astrupgård. Det var **Anna Troelsdatter (Jul af Sdr. Jyll)** født o. år 1410. Troels var søn af borgmester i Flensborg, Peder (Jul af Sdr. Jyll.), g.m. Mette Segebodsdatter (Krummedige).³⁸² **Eiler (Jul af Sdr. Jyll.) boede i Flensborg** og var død år 1400. Han havde haft ejendomme i og uden for Flensborg, som gik i arv til Peder (Jul af Sdr. Jyll.)'s børn. Eiler (Jul af Sdr. Jyll.) var **antagelig bror til Peder (Jul af Sdr. Jyll.)**.³⁸³

Jørgen Hansen (Juel m/Stjerne) (var + 1558) og **Fru Bege (Skram)** af Stovgård må have haft personligt **kendskab til Winter-slægten**. De boede på Brink hgd., Ballum sg., Lø hrd., som de havde i forpagtning fra Riberhus Len. Afstanden mellem Astrupgård i Brøns sg. og Brink hgd., er 15-20 km.³⁸⁴

Troels (Winter) (* o. 1430, var + 1514) var **herredsfoged**, tingholder eller tinghører i Hvidding hrd., i tiden (1470-1492) og derefter sandemand. Sidste gang år 1503. Han blev efterfulgt af sønnen, **Peder Troelsen (Winter)**, som var herredsfoged i tiden (1508-1533). Jørgen Hansen (Juel) kunne jo have kendt dem som fremtrædende personer i naboherredet.

Det har vist sig, at **Jørgen Hansen (Juel)** havde tilknytning til **Anne Jensdatter (Spend)** g.m. Niels Assersen (Winter) på følgende måde: Jørgen Hansen (Juel)'s **farbror**, Palle Iversen (Juel), til Øgelstrup var g.m. Ellen Mogensdatter (Spend), som var **faster** til Anne Jensdatter (Spend) g.m. Niels Assersen (Winter) til Nandrup.³⁸⁵

Af **de 2 våbenmærker**, der ses på håndskriftet over underskriften, må det til venstre forestille **Skram-slægtens**. Det til højre ligner mest **Alverstorpe's** våbenmærke (Uradel Holsten). Jf. "Dansk Vaabenbog" side 2 v/ Herman Storck. Det har vistnok noget at gøre med en præst ved navn Johannes Oldendorp i Haderslev (1524-1566).

Det at **Winter-slægterne** på hhv. Nandrup og Astrupgård er opført på samme skema med overskriften Winter, må betyde, at de er **2 grene af samme slægt** med den fælles forfader, Winter.

På Rigsarkivet i København findes et **håndskrift**, der omhandler Winter-slægten på Astrupgård, Brøns sg., fra første halvdel af 1400-tallet og til 1602, da gården deltes i Øster- og Vester-Astrupgård. Derefter mere summarisk i tiden 1630-1732. **Skrevet af Peder (Bjørn) på V. Astrupgård (d. 20/12-1757).**³⁸⁶ Deri står bl. a. følgende:

Svend Winter var en **ung adelsmand** fra Vendsyssel. Ifølge en gammel Stiftsinddeling, så hørte Han-herrederne også med til det, man kaldte Vendsyssel. Det kunne have været Vester Hanherred, Svend Winter kom fra. Der lå **Vesløsgård i Vesløs sg.**, der ejedes af Glob/Skobe Glob-slægterne, som Winter/Due Glob-slægterne på Mors havde familiære forbindelser til.

Svend Winter havde **i en duel dræbt en anden adelsmand** og måtte derpå flygte ned til Fyrstendømmet Slesvig, fordi den dræbtes slægt efterstræbte ham. Selv om han havde betalt mandebod til de adelige frænder samt opnået kongens fred ved at betale bøde til kongen. **Han kom til Astrupgård, Hvidding hrd., hvor han blev gift med datteren Anna Troelsdatter (Jul af Sdr. Jyll.).**

Når Svend Winter i en så vanskelig situation vælger at **flygte ned til Slesvig** og oven i købet bliver gift med datteren på gården, så må han have haft gode forbindelser dernede, som fx slægt- eller bekendte. Han havde også **en slægtning** dernede, nemlig **Ingwar Winter**, foged i Bispegården, Ribe i tiden (1434, 1462).

Det at Svend Winter bliver gift med Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s søn-
nedatter, stemmer jo godt med, at vi **fundt hans forfader, Winter**, sammen med Mette Segebodsdatter (Krummedige)'s slægt i biskop Eskild's testamente i Ribe år 1409.

Jørgen Hansen (Juel)'s farfar: Iver (Juel) (1421-+1468) skrev sig til: Øgelstrup, Råsted sg., Ulfborg hrd. og **Astrup, Grinderslev sg., Nr. hrd., Salling**. Sidstnævnte var nabo-
gård til **Nørgård**, samme sogn. Den var tidligere ejet af Hr Stig Pedersen (Munk m/Bjælke). Omkring år 1600 boede **Gertrud Nielsdatter (Vinter)** på Nørgård, som enke efter Mogens Spend.³⁸⁷ Juel-slægten i Sdr. Jylland viser os således vej op til Mors og Salling.

Winter

Kopi af håndskrift fra: "Genealogisk-heraldisk Selskab's Arkiv"
Rigsarkivet København.

Peder Winter til Nandrup 1450. N.
 Aaser Winter til Nandrup 1481. N.
 Niels Winter til d. 7 1576 * Anne Spænd.
 Svend Winter til Astrup * . . . Eilert Juel d.
 Friis Winter 1474. N.
 Peder Winter 1530. N.
 Niels Winter 1567. N.
~~Peder Winter 1602. N.~~
 2 December 1602.

Sorgen Hans Juel til Brinken og sin Kone. 1490
 begravn. i Ballum i Ribe Stift.

Våbenmærke for: Troels Winter
 fra: "Slægten Astrup fra Astrupgaard ---" v/ F. C. Sommer.

Winter af Nandrup.

Confirma med ud af B. Sandvig, forfuld seen
 med ud Rysk General og heraldisk Ryske
 af Nandrup. Nandrup.

W. Juel til d. 6. 1728. N. *R. J. J. J. J.*

Våbenmærke for: "Winter af Nandrup" v/ kgl. våbenmaler Ronny Andersen
 og blasonering v/ arkivar Nils G. Bartholdy.

Udfærdiget af: Aase Winther

Nandrup/Astrup Winter-slægten.

Som nævnt side 65, var det **Jørgen Hansen (Juel m/stjernen)**, der kendte **Winter-slægten på Nandrup og på Astrupgård**. Han var kendt i tiden (1533, 1546, var + 1558). Hans **farfar Iver (Juel m/stjerne)** var kendt i tiden (1421, 1464, var + 1468). Hans **far's, Hans Iversen (Juel m/stjerne)**'s, levetid anslås til at være sidste halvdel af 1400-tallet.

Det mest nærliggende ville være, **om man kunne finde en slægt på Mors**, som levede på denne tid og som havde **et våbenmærke, der lignede (Juel m/stjerne)**'s våbenmærke, dvs.: I skjoldet en 6-undertiden en syv-oddet guldstjerne over tre sølvstrømme i blå. Det gjorde der, **nemlig Rekhals-slægten** i tiden omkring (1446, 1577). **Den først kendte af slægten var Erik (Rekhals)**, som virkede i tiden: (1446, Bølling herredsting), (1466, Ulfborg herredsting) og (1475, Viborg landsting).³⁸⁸ Han angives **gift med Karen (Juel)**, så det er antagelig fra hende, de har fået deres våbenmærke.

Der er flere **person-og stednavne i Rekhals-slægten**, der peger i retning af en **nær tilknytning til Winter-slægten**. Af personer indgift i Rekhals-slægten kan nævnes: Christen Benderup, Erik (Høg Banner), Edel Clausdatter (Skeel), Terkel Pedersen (Væbner), Mus Albretsen (Mus), Otte Nielsen (Smalsted), Anne (Basse af Vendsyssel) og Peder Madsen til Overgård og Faartoft m.fl. Ja, det var **næsten alle svigerbørnene i Rekhals-slægten**, der var kendt fra Winter-slægten.

I **Winter-slægten på Mors** levede på den tid **Asser Pedersen (Winter)**. Han var gift, men hans hustrus navn var ukendt. Ud fra kendskab til Asser Pedersen (Winter)'s bekendtskabskreds skal vi nu undersøge, **om det er ham, der som svigersøn i Rekhals-slægten** knytter de to slægter sammen.

På side 12 er i **tiden (1487, 1507)** nævnt en række **tingsvidner, som Asser Pedersen (Winter)** har deltaget i. I **det første fra (23/4-1487)** er det, ud over deres **nære naboer** på Skarregård og Jørsbygård, især **Las Johansen (Lunov) til Søgård**, Nors sg. og **Peder Bille (Bilde?) af Vesløsgård**, man hæfter sig ved.

I vidnet fra **(23/6-1502)** medforsegler **Iver Clausen (Dyre) til Sø**, Nr. hrd., Mors. Han var ^{2.)} **g.m. Johanne Christiernsdatter (Skram)** til Aalegård, Skræm sg., Ø. Han hrd. Endvidere kan nævnes Niels (Bagge), Albret Nielsen (Mus) til Ullerup og Lasse (Rekhals) i Rolstrup på Mors.³⁸⁹

Omkring år **1500** træffer vi **Peder Madsen, V**, der skriver sig til **Overgård og Faartoft, Sundby sg.**, Mors Nr. hrd. Hans våbenmærke var: På skjoldet en pil på en skråbjælke og på hjælmen en lilje.³⁹⁰ Han havde tilknytning til **nogle adelige søskende af slægten Palnesen**, der i sidste halvdel af 1400-tallet **havde ejerinteresser i 3 gårde** i Skallerup sg., Vennebjerg hrd. Det var gårdene **Knolde, Størup og Klitterup**, der tilsammen udgjorde et adeligt gods.

Den (13/4-1507) afholdtes følgende tingsvidne. Citat: ”Jeg Per Christensen afhænder med min hustru´s (Anne Ulfarsdatter´s) samtykke den rettighed, som mig er tilfalden med min hustru i Klitterup og Størup til Per Madsen, V. Og kendes jeg mig fuldt op at (have) baaret for forskrevne, gods, penge og værd efter min og min hustru´s vilje.” Medbeseglet af:

Anders Christiensen, præst i Øsle (Ø. Han hrd.), Michel Jensen, præst i Solbjerg, **Asser (Winter)**, Cresten (Haase) og Jep. Nielsen i Sundby. Skrevet på Overgård, ovennævnte dato.³⁹¹

Asser Pedersen (Winter) signerede skødet som **den første efter de 2 præster**. Det må betyde, at han er **en af Peder Madsen´s nære venner/bekendte**. Peder Madsen var g.m. en datter af Erik (Rekhals) og hustru Anne (Basse af Vendsyssel), **NN Eriksdatter (Rekhals)**.³⁹² Nu ved vi fra håndskrift om **Asser Vintersen´s efterkommere**, side 21, at der skulle være **en Erik Vinter**, som muligvis **en tid havde opholdt sig på Villerup**, Vennebjerg hrd. Mit bedste bud er nu, at **Asser Pedersen (Winter)** var g.m. en **fjerde datter af Erik (Rekhals) og hustru Anne (Basse af Vendsyssel)**. I så fald kunne deres søn Erik tænkes at have opholdt sig på Villerup, fordi **hans mor var kusine** til NN Lassedatter (Rekhals) g.m. Otte Nielsen (Smalsted) til Villerup.

Lasse (Rekhals) skrev sig år 1502 i **Rolstrup på Mors**.³⁹³ Her beseglede følgende: Thomes Eskildsen (Høg Banner) til Skarregård, **Asser Pedersen (Winter)** til Nandrup og Lasse (Rekhals) m. fl. **Rolstrupgård tilhørte** år 1407 ifølge³⁹⁴ **Fru Elene, Ridder Ebbe Strangesen´s enke**. Ved dette tingsvidne signerede **Asser Vintersen** som den første på listen s.m. bl. a. Jens Drukken (Basse af Vendsyssel). Asser Pedersen (Winter) havde således gennem sin svoger Lasse (Rekhals) **tilknytning til samme gård** som hans farfar havde.

Som før nævnt var der **flere af svigerbørnene, der var kendte** andre steder fra. Fx **Edel Claudatter (Skeel)** til Søndervang, Stadil sg., Hind hrd., som var g.m. Joseph (Rekhals) til Søndersthoved, Give sg., Nørvang hrd. Deres datter: **Birgitte Josephsdatter (Rekhals)** blev g.m. **Terkel Pedersen (Væbner)** til Føvling, Tyrsting hrd.³⁹⁵ Slægten (Væbner) til Føvling var jo **beslægtet med Halvegge-slægten**, som indgik i efterkommerne af Inger Pedersdatter (Basse af Tjele) g.m. Hr Ove Ovesen (Steege). Jf. Oversigts-skemaet side 43.

På Nr. hrd. Mors har der ligget **et forsvundet gods**, der kaldtes **Strekhals**. Det var **et kgl. len**, der efter en lensprotokol af 1547 skal have ligget i **Tøving, Bjergby og Flade**. I Flade sg., lå som tidligere nævnt Nandrup. I Tøving og Galtrup lå der omkring år 1419 noget øde gods, som var ”Hr Tage´s bol og Grubbe´s gård”. Jf. side 51. **Hans (Skeel) til Nygård**, Brusk hrd., var år **1515 forlenet med krongods** på Mors. År 1525 havde han **Strekhals gods** på Mors og **Amtofte len**, Arup sg., V. Hanherred som len.³⁹⁶

Amtoftegård har tilhørt Hr Niels Esgesen (Lange-Munk) (+ o. 1381-90). **Som arvinger** efter ham **solgte år 1408** hans broderdatter, **Fru Marine Andersdatter Frost (Lange-Munk)**, gården til Dr. Margrethe s.m. sin datter og Palne (Kirt) og Jep (Kirt).³⁹⁷

Noget af det første man hører om **Hr Niels Esgesen (Lange-Munk)** er, at han år **1354 sælger gods i Skippinge hrd. og i Ars hrd.**, til kong Valdemar Atterdag.³⁹⁸ Næmlig Westerbygård og Trustrupgård i **Jorløse by og sg.**, i Skippinge hrd., samt i **Tystrup by, St. Fuglede sg.**, Ars hrd. Skødet blev signeret af: Hr Henning (Podebusk), Hr Jakob (Basse) og Niels (Grubbe) af Tersløse.³⁹⁹ Følgende fraskrev sig rettigheder i ovennævnte gods: Johannes Benedictsens af Tjæreby, Waldemar (Sappi), Henrik (Sandberg) og Jakob (Kat).

Den først kendte ejer af **Vollerup, Gimlinge sg.**, V. Flakkebjerg hrd. var den rige væbner, Niels Esgesen (Lange-Munk). Efter ham gik gården til (Present)-slægten. Hr Peder Nielsen (Present) (1388, 1438) skrev sig til Vollerup. Han var g.m. Kirstine Johansd. (Krumpen). Deres søn: Jens Pedersen (Present) til Vollerup var g.m. Karine Nielsdatter (Bild).⁴⁰⁰

År **1356** solgte Hr Niels Esgesen (Lange-Munk) gods i **Hammer og Bårse hrd.**, til kong Valdemar Atterdag for gods, som kongen ejede i **Hanherred og Vendsyssel**. Hr Niels Esgesen (Lange-Munk) skriver sig her ”af Thy”, som formodentlig er gården **Ullerup** (Woldorp) i Sennels sg., **Hillerslev hrd.** Dette udelukker ikke, at han også kan have ejet Vollerup, Gimlinge sg., og senere have solgt den til (Present)-slægten.⁴⁰⁰

Hr Niels Esgesen (Lange-Munk) ’s søster, **Margrethe Esgesdatter** (Lange-Munk) var g.m. **Niels (Kirt) til Næs**, (Lindenborg), Blenstrup sg., Hellum hrd. Deres sønnesøn, **Niels Pallesen (Kirt)**, ejede år **1458 Ullerup**, Sennels sg. Han besejlede år **1432** til vitterlighed med Terkel Pedersen (Væbner) i Føvling, der til Hr Esge Jensen (Brok) til (gl.Estrup) skøder sit gods i Aale sg., Vrads hrd., som var et byggested kaldet Dundrop og al Dundrop fang samt Hawbjerg. **Medbesejlet af:** Niels Pallesen (Kirt), Anders Iversen (Skjernov), Erik Jensen (Lunov), Albert (Barfod) i Alsted og Per (Bille?) til Lyngby.⁴⁰¹

Ullerupgård gik i arv til Henning Nielsen (Kirt) (1493, 1511). Han var død år 1515, da hans enke, **Karen Eriksdatter (Løvenbalk)**, som sjælegave til Dueholm Kloster gav 1 gård i Sennels sg., 1 gård på Thyholm samt 1 bol i Hassing by. Signeret af: Jes Persen (Bomøve) til Votborg, Niels (Bagge), **Lasse (Rekhals)** og Peder Madsen til Overgård, m. fl.⁴⁰¹

Marine Andersdatter Frost (Lange-Munk) var g.m. **Jens Mogensen (Juul)** til **Trudsholm**. Citat om Trudsholm fra (Trap 18, s. 729):

”Trudsholm nævnes første gang år 1381, da Jens Mogensen ’s søn, **Mogens Jensen (Juul)**, overgav gård og gods til **Hr Christiern (Vendelbo)**, for at denne skulle **udløse ham og hans staldbrødre fra det fangenskab**, hvori de holdtes. Godset skulle tilbagegives, når Christiern (Vendelbo) fik de udlagte penge tilbage, men dette synes aldrig at have fundet sted.”

Dette er beskrevet i **et tingsvidne**, som blev besejlet af:

Mogens Jensen (Juul) samt: Hr Niels Esgesen (Lange-Munk) (som han kaldte sin slægtning), Jakob (Kirt), Palle (Kirt), Anders Pallesen (Munk m/Bjælke) og Hr Mogens Lavesen (Galt).⁴⁰²